

Peter in **Zuid-Limburg**

zie
Reinderhoff

**MAX DE LANGE-
PRAAMSMA**

**PETER
IN ZUID-LIMBURG**

Rie
reinderhoff

**PETER
IN ZUID-LIMBURG**

DOOR

MAX DE LANGE-PRAAMSMA

MET TEKENINGEN VAN RIE REINDERHOFF

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

I. IN DE TREIN

Ze zitten met z'n zessen in de lange, overvolle trein. Vader en moeder Goedemoed, Sjaak, Hannie, Peter en Nelleke. Ze komen uit het noorden en zijn al een flink eind op weg naar het zuiden, naar hun vakantieverblijf.

Drie bij drie hebben ze een bankje voor twee. Vader, Sjaak en Hannie, die het hoekplaatsje gekregen heeft, rijden vooruit. Tegenover hen zitten moeder, Peter en Nelleke. Nelleke natuurlijk bij 't raam.

Opeens begint Nelleke te zingen met haar helder stemmetje.

— Nee, nee, nee,
we gaan niet naar zee.
We gaan naar Zuid-Limburg
en jij mag mee.

Ze jubelt het uit en wijst bij het „jij” met een olijk snuitje naar Sjaak, haar grote broer van vijftien, de oudste van de kinderen Goedemoed.

Nelleke zelf is pas vijf. Een vrolijk, blond kindje met een polkakopje, waarin nu een grote, witte vlinderstrik prijkt, blauwe ogen, die eigenlijk altijd lachen en een grappig, eigenwijs wipneusje.

De passagiers aan de andere kant van het pad, een nogal gezet echtpaar met een aardige, roodharige dochter van Sjaaks leeftijd, die zo'n beetje tussen haar ouders zit ingeklemd, een dame, die bezig is heel voorzichtig op een papieren servetje een sinaasappel te schillen en een heer, die net met smaak z'n tanden in een krentenbol zet, kijken als bij afspraak ogenblikkelijk alle-

maal naar het vrolijke, kleine ding en glimlachen stuk voor stuk vertederd. Je ziet het hen aan dat ze schik in haar hebben. Maar Sjaak, op wie Nelleke sprekend lijkt, heeft dat allerminst. Hij krijgt een kleur als vuur en snauwt zo binnensmonds mogelijk vanwege de medepassagiers en z'n zware stem: „Houd je gezicht, meid. De halve wereld hoeft toch zeker niet te weten waar wij naar toe gaan, wel?”

Z'n moeder, een donkerblonde vrouw met een lief gezicht, kijkt naar 'm en schudt dan afkeurend haar hoofd. O, o, dat die grote, lange Sjaak van hen, die als hij naast haar staat al royaal een hoofd boven haar uitsteekt en het ook al bijna van z'n vader wint wat lengte betreft en die thuis in de regel de wijsheid in pacht meent te hebben, als het erop aankomt toch eigenlijk nog zo'n verlegen ventje is. Want het is van louter bedeesdheid dat hij z'n kleine zusje nu weer zo afbeekt. Dat weet ze. Hij vindt natuurlijk dat Nelleke door bij dat „jij” juist naar hem te wijzen hem een figuur van jewelste laat slaan. Vooral ten opzichte van dat frisse, roodharige meisje. O, ze kent 'm zo goed, die knaap.

Ze zegt wijselijk niets, beduidt met haar ogen haar man, die voorhoofd-fronsend z'n uitgespreide krant een beetje laat zakken en op het punt lijkt z'n oudste zoon 's even op z'n nummer te zullen gaan zetten, dat hij ook maar liever moet zwijgen. Ze moeten geen tonelen hebben hier in de trein bij al die vreemde mensen. En die krijgen ze zeker als ze hem nu bestraffen. Dat weet ze uit ervaring.

Maar Peter van tien, van haar geboorte af Nelleke's trouwe ridder, die een paar jaar terug soms nog zo heel trouwhartig kon zeggen: „Ze is eigenlijk van mij, hè mam, Nelleke. Ik heb de Here om haar gevraagd en toen hebben we haar ook gekregen,” Peter denkt er een beetje anders over. Hij is ronduit woest op Sjaak. Wat meent die knul wel om zo lelijk tegen die kleine pop van een Nelleke uit te varen en al haar plezier zo maar eventjes met die grote mond van 'm te bederven. Verdraaid nog 's toe. Ze doet 'm toch zeker niks.

Hij drukt z'n arm, die hij toch al om z'n zusje heengeslagen had, nog wat steviger om haar middel, als moet hij haar beschermen, kijkt woedend naar Sjaak en verdedigt haar dan prompt. Hij is niet bang voor Sjaak. Wat dacht je nou. Zou ie wel willen. Niks, hoor.

„Wat kan dat nou schelen, vent,” begint hij. „Waarom zou een ander dat niet mogen weten? We doen toch zeker geen kwaad. En 't is wat een mooi versje, hoor Nel. Peet vindt het prachtig.”

Nelleke, bij wie na Sjaaks helemaal niet verwachtte, onvriendelijke uitval bijna de waterlanders te voorschijn willen springen en die er nogal beteuterd uitziet, kijkt meteen weer blij, nu Peter het zo fijn voor haar opneemt.

„Ikke vind het ook zo mooi,” zingt ze. „En mammie heeft het me lekker zelf geleerd, hè mam?”

„Ja, hoor,” lacht haar moeder.

„O zo. Lekker,” zegt Nelleke. En dan moet ze even haar roze tongetje tegen Sjaak uitsteken. Dat kan ze eenvoudig niet laten. Sjaak, die net z'n aandacht bij een geweldige steenberg die ze in de verte kunnen zien, heeft, merkt het gelukkig niet. Maar mevrouw Goedemoed des te beter. En om Nelleke af te leiden vraagt ze gauw: „Blief je nog een snoepje, vrouwtje?”

„Wel tien, wel honderd snoepjes,” komt Nelleke meteen. „Ikke mag uitdelen, hè mam?”

„Later 's weer, hoor,” belooft haar moeder. „Hier in de trein doet mamma het zelf.”

Ze haalt intussen een klein, gebloemd trommeltje uit haar weekendtas en presenteert haar hele gezin. Alleen Sjaak, in stilte nog na-mopperend, bedankt.

Vindt ie zeker groot staan, denkt Hannie een beetje minachtend. Maar ze is zo wijs het niet te zeggen. Als Sjaak in zo'n bui is als nu, is het verstandiger je maar niet te veel met hem te bemoeien. Dat weet ze al lang.

Hannie is net twaalf geworden en gaat na de vakantie naar de Ulo. Sjaak is op de H.B.S., pas overgegaan naar de vierde.

Nelleke kan onmogelijk begrijpen dat Sjaak bedankt. Wie neemt nu iets lekkers niet als hij het krijgen kan. Dom, hoor. Maar zij weet wat. Zij lust er best twee.

„Mag ik jouw zuurtje er dan bij hebben, Sjakie?” vraagt ze direct vleiend en bijdehand tegelijk, al helemaal niet meer onder de indruk van Sjaaks boze uitval van daarnet.

„Voor mijn part,” komt die achteloos. „Dan houd je misschien meteen 's even je waffel,” kan hij niet nalaten erop te laten volgen. Zo'n aap van een meid om hem met die prikvinger van d'r zo voor schut te zetten. Ze meent zeker dat ze alles maar mag doen, die verwenneling. Als hij wat over haar te zeggen had, nou! Hij zou het wel weten. O zo. Alle mensen keken naar 'm zopas. Die rode meid voorop. Of dat zo leuk is. Waarom laten ze 'm niet met rust?

Maar dan roept Hannie opeens geestdriftig: „Moeder, alweer rozen. Kijk gauw. Een heel groot veld vol.”

Allemaal kijken ze naar buiten en bewonderen het zoveelste Limburgse rozenveld.

„Wat zeldzaam mooi,” zegt moeder Goedemoed, ook voor de zoveelste keer. Ze raakt er eenvoudig niet op uitgekeken. Prachtig vindt ze het, telkens weer. Zoveel rozen bij elkaar. En dan al die kleuren.

„Nou, hè?” glundert Hannie. „Dit is geloof ik nog het grootste dat we hebben gezien.”

„Dat geloof ik ook,” komt haar vader, die z'n krant heeft dichtgevouwen en 'm nu in z'n binnenzak stopt. „Dit is weer 's iets anders dan onze Friese greiden, hè?”

„En of.” Hannie knikt hevig. „Maar die zijn ook mooi,” meent ze er dan toch ter verdediging van haar eigen provincie aan te moeten toevoegen. „En onze meren niet te vergeten.”

„Natuurlijk, meisje,” lacht haar vader. „Alleen anders mooi, hè?”

„Precies,” vindt moeder. „Alleen anders mooi. Wie van de natuur houdt, kan er gelukkig overal van genieten.”

„Nu is er een rozenveld aan de overkant,” gilt Peter, bang dat het de anderen zal ontgaan, dan plotseling. „O en een hoop asperges! Kijk dan toch!”

Hij is er niet zo'n heel klein beetje trots op, dat hij nu weet dat die mooie, groene planten, die hij vóór vandaag nog nooit gezien heeft, aspergeplanten zijn. En hij vergeet het ook vast en zeker nooit weer, want ze lijken zo op dat hangplantje dat moeder heeft. En dat is een asparagus. Ze zijn familie van elkaar, heeft vader 'm verteld. Vader weet een hoop van planten! Nou! Vader gaat daarginds 's heel alleen met hem wandelen, heeft hij beloofd en dan gaan ze samen een veldboeket voor moeder plukken. Je hebt hier in 't zuiden vast weer heel andere veldbloemen dan bij hen in 't noorden. Ook wel eendere natuurlijk, maar beslist ook bloemen, die hij nu nog niet kent. Fijn. 't Is toch maar reuze dat tante Djoe en oom Rom naar 't

zuiden verhuisd zijn van de winter. Moeder is dat helemaal niet met hem eens. Die zegt dat ze hen nog alle dagen mist. Nou ja, tante Djoe is ook moeders beste vriendin en ze hebben wel acht jaar vlak bij elkaar in de buurt gewoond. Maar hij vindt het eerlijk zo erg niet. Anders zouden zij nu immers niet in hun huis kunnen gaan logeren. En dat is toch zeker even reuze. Nee, hoor, hij vindt het maar wat best zo. Hij heeft zo'n zin in de vakantie daar. Een grappig idee evengoed dat oom en tante nu straks met Annie en Pim in hun huis zullen rondspankeren veertien dagen lang. Ze ruilen met elkaar.

Tante Djoe heeft het bedacht. Die wilde zo graag dat moeder en zij allemaal 's zouden zien in wat voor een mooie omgeving zij nu wonen. En zelf leek het haar zo fijn om 's weer in haar oude stad te zijn en alle kennissen en vrienden rustig te kunnen opzoeken. Niet terwijl je ergens logeert en, ook al bezweert je gastvrouw je bijna dat je heus gerust naar iedereen toe kunt gaan, je toch aldoor voor je zelf het gevoel hebt dat je te veel weg bent en je logeeradres te veel als hotel gebruikt. Nee, gewoon vanuit je „eigen” huis, waarin je werkelijk vrij bent om te gaan en te komen wanneer je wilt. Dat schreef tante Djoe.

't Is anders wel een eind. Eerlijk gezegd valt 'm dat een beetje tegen. Vader heeft het wel gezegd en samen hebben ze uitgerekend dat het maar eventjes 315 kilometer is. En met elkaar hebben ze over Sjaaks grote atlas gehangen en de hele route bekeken. Maar dat 315 kilometer zo ver zou zijn, nee, dat had hij toch echt niet gedacht. Voor zijn part waren ze er nu maar 's. Ze zijn vanmorgen al voor negenen op de stadsbus gestapt en nu is 't bijna drie uur. En 't is zo warm. Veel warmer dan vanmorgen eerst. De radio voorspelde dat trouwens al. Op de middag hogere temperaturen, vooral in het zuiden. Nu, je kunt merken dat dat uitkomt. Boe. Hij heeft het echt een beetje benauwd. En die dame aan de overkant wil beslist de raampjes niet open hebben. Ook al zo'n sof. Ze is pas ziek geweest, zei ze. Nou ja, dan blijven ze dicht vanzelf. Hij wou dat die mevrouw nu maar 's uitstapte. Ze stoppen vaak genoeg. Wat zou hij het

raam hier dan gauw naar beneden draaien. Reken maar. Oef. Hij praat opeens niet veel meer, Peter. Hij zit maar stil naar buiten te kijken.

Als oom Rommert nu nog bij ons in de stad woonde, zou ik na de vakantie bij hem in de klas komen, denkt hij dan weer. De vijfde had oom altijd. Nu, hij is maar blij dat dat niet gebeurt. Niet om oom Rom, hoor. Die is aardig genoeg. Maar hij zou zich vast en zeker telkens vergissen en oom zeggen in plaats van meester en dan zou hij geregeld uitgelachen worden natuurlijk. En dat vindt ten slotte niemand prettig.

„Moe, kereltje?” vraagt z'n vader dan opeens. Hij heeft z'n jongste zoon 's een poosje zitten bestuderen en vindt dat hij er maar een beetje witjes uitziet. Echt wat weggetrokken.

„Och,” kom Peter. Hij is eigenlijk wel moe, maar dat wil hij niet weten. Dat staat zo kinderachtig, vindt hij.

„Nog een kwartiertje, hoor. Dan zijn we er,” zegt moeder nu op een toon alsof ze Peter moet troosten.

„Gelukkig,” geeft die zich dan toch een beetje bloot. Nou ja, bloot. Hij kan natuurlijk ook bedoelen dat het hem zo langzamerhand begint te vervelen. O zo.

Dan buigt hij zich opeens een beetje naar voren en kijkt 's naar Nelleke. Ze leunt zo zwaar tegen hem aan. En op hetzelfde ogenblik wordt z'n leuke jongenssnuut één lach. Ze slaapt.

Hij vertelt het gauw zacht aan moeder.

„Och, die schat,” zegt die vertederd. En dan: „Zal ik haar voorzichtig op schoot nemen?”

Maar nu schudt Peter beslist en een tikkeltje beledigd z'n hoofd. Verbeeld je. Net of hij niet goed op haar kan passen.

„Ik zorg er wel voor dat ze niet van de bank rolt. Ik heb haar goed vast,” zegt hij flink.

Z'n moeder lacht naar hem.

„Nelleke's kleine ridder,” komt ze dan.

Peter glundert. En voor de rest van de reis zit dat anders in de regel zo beweeglijke kereltje als een muisje zo stil, om Nelleke toch vooral maar niet wakker te maken.

II. FLATBEWONERS

En nu staan ze voor de deur van het flatgebouw, waarin ze veertien dagen lang hopen te wonen: moeder, Peter en Nelleke. Vader heeft hen drietjes daarnet maar gauw op de stadsbus gezet en haalt nu zelf met Sjaak en Hannie de fietsen op. Sjaak kan die van moeder er wel bij nemen en vader die van Peter. Dan hebben ze ze gelijk allemaal. Als ze al zijn aangekomen tenminste.

„Hè, hè,” zucht moeder. „Dat was me een klim, jongens. Even uitblazen voordat we aanbellen, hoor.” Ze hebben het laatste stuk toch nog moeten lopen en juist de berg op. Tante Djoë en oom Rommert hebben het wel hoog gezocht, hoor.

Peter lacht naar haar. Hij hijgt wel niet zoals moeder, maar hij is toch ook een klein beetje buiten adem. Maar dat geeft niet. Dat is zo weer over.

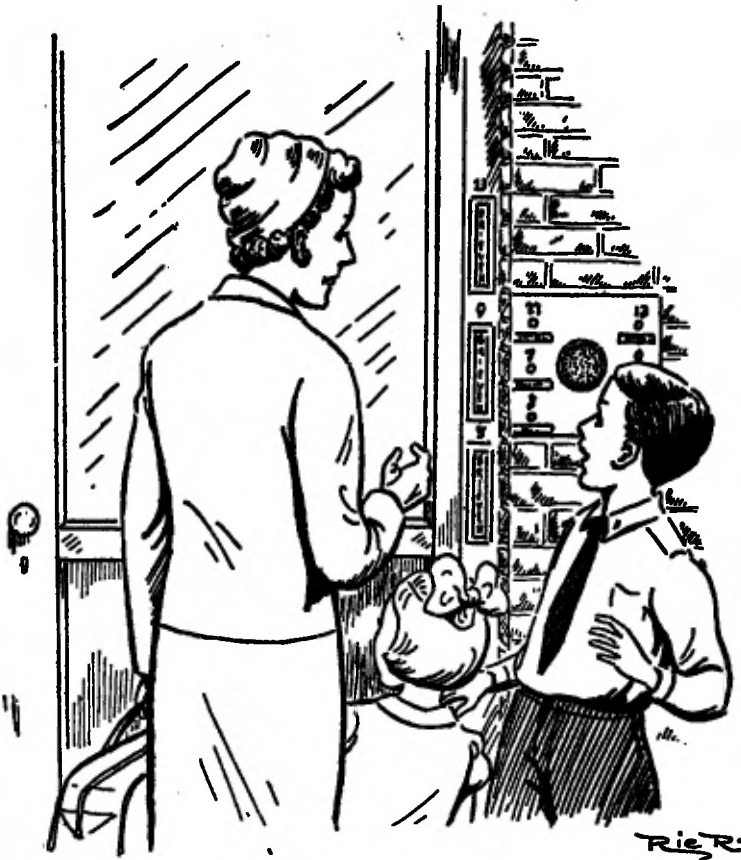
Die huizen staan hier jofel hoog. Enig. Hij is z'n moeheid van zopas in de trein helemaal vergeten en popelt om naar binnen te gaan en hun vakantiewoning te verkennen.

„Mag ik alvast aanbellen, mam?” vraagt hij. „Nummer elf is het, hè?” Hij houdt met z'n ene hand Nelleke stevig vast, strekt z'n andere al uit naar de drukbel onder nummer elf.

Maar moeder schudt haar hoofd.

„Niet bij nummer elf bellen, jochie,” zegt ze. „Bij nummer negen, bij de bureu. Die hebben immers een sleutel van de flat van oom en tante voor ons.”

O ja, dat is waar ook. Dom dat hij daar niet meteen aan dacht. Bij nummer elf hadden ze natuurlijk kunnen bellen tot ze hier wortel geschoten hadden. Er is daar immers geen mens binnen om hen open te doen.

Moeder drukt intussen zelf het knopje onder nummer negen in. Een ogenblik wachten ze. En dan springt Peter, niet zo weinig geschrokken, op zij, want vlak aan z'n oor zegt een zware mannenstem: „Wie is daar?”

Wie doet dat? . . .

Hij kijkt een beetje beteuterd om zich heen, maar er is geen sterveling in de buurt te ontdekken. Hoe kan dat nu? Hij hoorde het toch zo duidelijk. Hij vindt het maar een beetje griezelig, hoor. Zo geheimzinnig.

En dan opeens, daar is dezelfde stem weer. Niet zo luid als daar- even, maar nu een tikkeltje ongeduldig.

Moeder, die, nog verbaasd om die plotselinge wegspringerij en dat verschrikte gezicht van 'm, naar Peter staat te kijken, hoort het nu ook. Ze begrijpt er opeens alles van.

Lachend buigt ze zich naar een ronde schijf, die rechts van de voordeur, midden in het houten bord, waarop je de namen en de huisnummers van de flatbewoners kunt lezen, is aangebracht, dezelfde cirkel, waartegen Peter zopas bijna met z'n oor leunde zonder dat hij er erg in had, en haar mond er vlak voor zegt ze beleefd: „Mevrouw Goedemoed. Zou ik de sleutel van nummer elf van u mogen hebben?”

Peter staart intussen stomverbaasd naar z'n moeder. Tegen wie praat mam nu toch? Hij snapt er geen bal van.

Maar hij krijgt ook geen gelegenheid om iets te vragen. Want vlak daarop is er een geluid als klikt er iets uit een slot en het volgende ogenblik pakt moeder de knop en duwt de deur, die daarnet nog onwrikbaar vastzat, zo maar, zonder enige moeite, open. Hoe dat nu allemaal opeens kan? . . . 't Lijkt wel toveren. Peter, in de regel niet zo gauw van de wijs, staat er even paf van. Maar niet lang. Z'n moeder is al naar binnen gestapt en veegt haar voeten netjes op een grote rubbermat, die daar in de vloer ligt. Peter en Nelleke volgen haar op de voet.

Peters ogen draaien intussen al naar alle kanten. O kijk, links en rechts van de deur zitten houten brievenkastjes, die op slot kunnen. Grappig. Bij hen thuis rollen de brieven zo maar door de bus op de mat. Nu ja, dat kan hier vanzelf niet. Stel je voor, een vreemde zou jouw post dan maar zo stilletjes kunnen wegpakken. Verbeeld je. Nee, dat gaat niet. O, en daar gaat een trapje naar beneden. Waar zou dat naar toe gaan? O, naar die kelder, waar ook de fietsen in kunnen staan natuurlijk. Daar hebben oom en tante immers over geschreven. Dat leek hun toen maar een heel gesjouw. Maar dat blijkt mee te vallen. Het trapje heeft maar vier treetjes. Dat is de moeite niet waard. Maar hoe noemde tante Djoe de plaats waar die kelder is ook maar weer? Zo'n deftig woord vond hij het. Toe, dat hij daar nu niet op kan komen. O ja, het sousterrain. Nu weet hij het

weer. Onder de grond, betekent dat, zei Sjaak. Nu, dat klopt. Het zit onder de grond.

Z'n moeder geeft hem een duwtje en zegt lachend: „Heren eerst de trap op, hè meneer? Ga maar gauw, jô. En houd Nelleke goed vast. En de leuning ook. Wacht, geef dat ballennet maar aan mij. Dat neem ik wel mee.”

„Maar u hebt ook al een koffer en een tas,” vindt Peter.

„O, dat geeft niet. Gaan jullie nu maar. Voorzichtig, hoor.”

Daar klimmen ze dus alweer. Vijf treden. Nog 's vijf treden. Weer vijf treden.

„Kalm aan maar, jongens,” maant moeder. „Aan een vreemde trap moet je altijd even wennen.”

Het gaat Nelleke wel naar de zin.

„Wat een boel trapjes, hè Peet?” zingt haar frisse stemmetje. „Ikke vind het leuk.”

„Nou, hè?” lacht Peter. Hij is door al dit nieuwe die zware mannenstem van daarnet, waarvan hij zo geschrokken is, eventjes helemaal vergeten. Maar als ze onder aan het laatste trapje, dat naar het portaal met de voordeuren van de eerste verdieping gaat, staan, hoort hij 'm tot z'n niet geringe verwondering plotseling opnieuw. Want boven aan die trap wacht een mijnheer hen op, die met precies dezelfde stem vriendelijk zegt: „Zo, jongelui. Een hele klimpartij voor wie het niet gewend is, hè?”

Peter vergeet terug te groeten.

„Was u . . . was u zopas . . .,” begint hij. Maar dan houdt hij ineens op. „Was u zopas buiten?” wilde hij vragen, maar hij begrijpt plotseling dat dat natuurlijk niet kan. En daarom . . . Maar toch . . .

Moeder is nu ook boven. Ze groet mijnheer Hakse vriendelijk en stelt dan de kinderen voor. „Dit is onze Peter. En dat is Nelleke.”

Nelleke geeft lief een hand en vertelt dan meteen ongevraagd:

„Ik vind het hier leuk in uw huis.”

„Fijn,” lacht mijnheer Hakse.

Peter geeft hem ook een hand. En dan zegt hij opeens: „Ik heb uw stem zopas ook al gehoord.”

„Allicht,” komt mijnheer Hakse. „Door de spreekbuis.”

De spreekbuis. O! Nu begrijpt Peter plotseling ook alles. Dat is natuurlijk net zo iets als een huistelefoon, zoals ze in grote zaken met een stel verdiepingen ook wel hebben. En dat ronde geval, waarvoor moeder sprak, hoort er vanzelf bij. En daar stond hij vlak voor met zijn oor toen moeder aanbelde. Hij schaamt zich opeens een beetje, omdat hij dat niet direct doorhad en zo geschrokken is.

„Zo'n huistelefoon is iets totaal nieuws voor onze kinderen,” vertelt moeder dan. „Maar wat lijkt het me verbazend gemakkelijk.”

„Dat is het zeker,” zegt de nieuwe buurman. „Eigenlijk is het onmisbaar in een flatgebouw, dat weer te klein is voor een lift. Het bespaart ons allemaal heel wat trappengeloop. Dat zult u gauw genoeg ontdekken.”

Hij vertelt haar meteen hoe een en ander werkt.

Moeder Goedemoed bedankt hem. Ze krijgt de sleutel van nummer elf en verder gaat het weer, één trapje, twee trapjes.

Hè, hè! Maar daar staan ze dan nu toch ook eindelijk voor de deur van hun „eigen” huis. Peter en Nelleke kunnen haast niet wachten tot moeder de deur goed en wel heeft opengemaakt. En zodra hij los is, stormen ze naar binnen. Moeder volgt hen ogenblikkelijk.

„Voorzichtig, voorzichtig,” maant ze intussen. „Niet zo druk, jongens. En denk eraan: op een andermans spullen moet je als het kan nog beter passen dan op die van je zelf. Dat weet je wel. Maak asjeblijft geen brokken. Mamma zou niet graag willen dat er straks ook maar iets aan tante Djoe's huis mankeerde.”

Maar Peter en Nelleke horen het niet eens allemaal. Hand in hand hebben ze op de gang de eerste deur de beste opengemaakt en daar staan ze nu in een vrolijke, kleine slaapkamer.

„Hier wil ikke slapen,” vertelt Nelleke maar meteen. „Oóóoh,

wat een lieve eendjes. En lammetjes. En een huisje. En een paddestoel. En een kindje. Kijk toch 's, Peet, zo mooi." Ze staat verrukt voor een wandlap, waarop al de dingen die ze daar opnoemt in natuurlijke kleuren geappliqueerd zijn.

Peter kijkt er even vluchtig naar.

„Ja, mooi," zegt hij dan om z'n kleine zusje plezier te doen. Maar dan loopt hij direct door naar de ramen. En dan is het zijn beurt om „ooooh" te roepen. Enig, zo hoog als je hier staat. Je kunt gewoon over alles heenkijken. En wat lijken die grote schoorstenen van de mijn, die hier bij en onder deze stad ligt, dichtbij. Hoe noemde die mijnheer in de trein ze ook maar weer? O ja. De langste: „de lange Jan". En de iets kortere: „de lange Lies". Die langste is maar eventjes 155 meter hoog. Dat is niet niks. De hoogste van heel Europa maar liefst. Dat is me toch even wat. Zal hij na de vakantie 's gauw aan meester en de jongens op school vertellen. Niemand hier in de stad heeft nu last van de rook die eruit komt. Die gaat hoog over de huizen heen. Evengoed prachtig. En die lagere, grote, ronde betonnen dingen zijn de koeltorens. Dat weet hij ook al. En op die geweldige steenberg groeien hier en daar boompjes nota bene. Hoe bestaat het.

„Jongens, waar blijven jullie?" hoort hij dan opeens moeders stem.

„Hier, mam." Peter gaat terug naar de gang, krijgt Nelleke, die nog steeds in bewondering is voor al het moois op de wandlap, maar ternauwernood mee.

Ze ontdekken moeder in een kamer, waarvan de deur wagenwijd openstaat, naast de slaapkamer, waaruit zij net komen. Een grote, heerlijk-lichte kamer is dat met een eet- en een zithoek en natuurlijk hetzelfde aparte uitzicht op de mijn en de bossen rechts daarvan.

„Mooi, hè mam?" zegt Peter dadelijk.

„Nou, hè?" Moeder staat ook al naar buiten te kijken.

De kinderen komen naar haar toe.

„Weet je dat er 's avonds rode lichtjes rond die schoorstenen

gaan branden, Peet?" vraagt ze dan. En als hij „nee" schudt: „Rond die langste vier en rond die kortere drie rijen op een bepaalde afstand van elkaar. Die mijnheer uit de trein vertelde het. Nu ja, het lijken zo vanuit de verte natuurlijk lichtjes. In werkelijkheid zijn het grote lampen."

„Waarvoor is dat?" moet Peter dan weten.

„Voor de vliegtuigen. Anders zouden die er wel 's tegenaan kunnen vliegen natuurlijk."

„Ja, vanzelf." Dat begrijpt Peter. En peinzend laat hij erop volgen: „Zo'n schoorsteen is dan dus eigenlijk net zo iets als een vuurtoren. Nou ja, een vuurtoren is natuurlijk voor de schepen en zo'n verlichte schoorsteen voor de vliegmachines."

„Precies."

„Wat een enig gezicht zal dat zijn, hè moeder?" bedenkt Peter dan.

„Nou, reken maar. We gaan er vanavond dadelijk naar kijken, wat jij."

„Nou, vast," vindt Peter. En terwijl hij z'n arm door die van z'n moeder steekt, vleiend: „Mam, mag ik op die kamer hiernaast slapen? Dan laat ik het gordijn open en dan kan ik ze vanuit m'n bed net zien."

„Maar die rode lampen zitten er niet voor kleine jongetjes. Die moeten 's avonds slapen," plaagt z'n moeder.

„Hè, nou bent u flauw, mam," vindt Peter. „Maar 't mag, hè? Toe, zegt u nu maar gauw „ja"."

Maar dat doet z'n moeder niet. Ze geeft 'm een aai over z'n bol.

„We zullen wel 's zien, jongen," zegt ze dan. „Ik kan het echt niet zo maar beloven. Dat begrijp je wel. We regelen het zoals het het best uitkomt. Kom, gaan jullie mee het huis 's verder verkennen?"

Dat hoeft moeder Goedemoed geen tweemaal voor te stellen. En wat ze ontdekken is de moeite waard. Nog twee keurige slaapkamers, een ideale keuken, een fijne douche-cel en ook nog een veranda. Die veranda is aan de achterkant van de flat en vandaar zie je op bossen. Prachtig.

„Deze kant uit moet Duitsland liggen,” vertelt moeder. „De grens ligt maar een kilometer of vier hier vandaan. Tante Djoe schreef 's dat ze bij helder weer nog wel iets van de Duitse mijnen konden zien.”

Ja, Peter weet het nog. En aan de voorkant van de Belgische. En dat zij dat nu allemaal ook zien.

Hij maakt plotseling een luchtsprongetje van plezier, zo enig vindt hij het. En dan moet hij z'n moeder even knuffelen. En Nelleke natuurlijk ook. En dan wil Nelleke een rondedansje maken. Vanzelf krijgt ze haar zin. Ze hebben een schik daar met z'n drietjes! Totdat moeder er een eind aan maakt door te zeggen: „Maar nu gaan we eerst gauw thee zetten, jongens. Anders is die nog niet eens klaar als de fietsers komen. En dan zit er wat voor ons op.”

In optocht gaat het dan naar de keuken.

„Hebt u wel thee, mam? En suiker?” vraagt Peter dan opeens. Stel je voor dat moeder dat niet heeft. Dan moeten ze er eerst nog op uit om het te gaan kopen ook.

Maar moeder lacht zorgeloos: „Tante Djoe heeft vast wel wat achtergelaten. Kom maar, we gaan 's op de snor.”

„Hebt u dat dan voor tante ook gedaan?” informeert Peter nu. „Natuurlijk.”

„O.”

Gelukkig, tante Djoe maakt moeders in haar gesteld vertrouwen niet beschaamd. Alles wat ze nodig hebben is er. Lucifers inclusief. Fijn.

Moeder gaat op zoek naar de hoofdkraan van het gas. Als die open is, mag Peter voorzichtig het geisertje aansteken. Zo, klaar. Nu hebben ze ook in een wip thee gezet. Net op tijd overigens. Want van beneden klinkt luid en aanhoudend fietsgebel.

Nelleke vliegt naar de ramen en begint dan uitbundig te zwaaien.

„Daar is pappa. En Sjaak. En Hannie,” juicht ze zo geestdriftig als had ze hen op z'n minst in geen week gezien.

Peter staat al bij de huistelefoon. Hij neemt de hoorn van de

haak en buldert naar beneden: „Wie is daar?” met de heimelijke hoop dat Hannie, of nog liever Sjaak, nu net zo erg zal schrikken als hij het zopas deed.

Maar dat gebeurt niet. Daarvoor staan ze er te ver vandaan. En moeder drukt intussen al op het knopje, dat op het toestel zit, zodat de voordeur automatisch opengaat en vader en de anderen naar binnen kunnen komen.

Ze wachten de andere drie boven bij de huisdeur op.

Sjaak is er natuurlijk het eerst op z'n lange benen. Die neemt die trapjes vanzelf bij twee treden tegelijk als het er geen drie zijn. Dat is hem nog geen knip voor de neus waard. Even later komt vaders kale kruintje in 't zicht. Hannie sluit de rij.

„Nou, nou, jij hebt me wat moois op m'n hals gehaald, moeder,

met me die ruilerij op te dringen," hijgt vader als hij ten slotte boven is quasi-boos.

„Opgedrongen?" vraagt moeder, een beetje beledigd. „Wie riep het eerst en het luidst: dat is een reuze idee. Dat doen we, jongens?"

Vader gaat hier wijselijk niet op in. Hij doet of moeder niets gezegd heeft en zucht: „Lieve mensen, wat een hoogte. Ik geloof dat ik nu al op z'n minst een kilo afgevallen ben."

„Moet u moeder juist dankbaar zijn. Kunt u lekker vermageren zonder u aan uw dieet te hoeven houden," helpt Hannie nu, plaaglichtjes in haar ogen, haar moeder.

„Jou rakker," zegt vader en doet een greep naar haar paardestaart.

Maar Hannie is 'm te vlug af en schiet haar vader voorbij gauw het huis binnen.

„Lekker, lekker," juicht Nelleke met oogjes, die schitteren van de pret. „Net mis, pappie."

III. INLICHTINGEN GENOEG

Oom Rom en tante Djoe hebben geweldig gezorgd. Daarover zijn ze het allemaal eens als ze even later bij de ronde tafel in de eethoek bij de ramen een kopje thee zitten te drinken. Ze hebben een plattegrond van de stad voor hen klaargelegd. Folder-tjes van bezienswaardigheden in de omgeving. Een vrij dikke gids alleen van Epen.

„O, daar moet het zo mooi zijn. Daar wil ik zo graag 's kijken,“ zegt moeder als ze het boekje vlug even heeft doorgebladerd.

Vader noteert ogenblikkelijk moeders wens.

„Programmapunt nummer één, jongens,“ lacht hij.

Verder is er een kaart van Zuid-Limburg. En zelfs een van België.

„Wat attent,“ weet Sjaak dat laatste te waarderen. „Wisten oom en tante dat we een bewijs van Nederlandschap zouden aanvragen?“

Vader knikt. „Ja, hoor.“

„Nou, ik vind het reuze,“ komt Sjaak dan weer. Kan hij immers fijn gebruiken. Behalve vader en moeder is hij de enige van hun gezin, die zo'n gewichtig document bezit. En reken maar dat hij er gebruik van zal maken. Hij heeft nu de kans om 's iets van een ander land te zien. Nu ja, Hannie en Peter en Nelleke mogen de grens ook wel over. Maar niet alleen, zoals hij. Die staan veilig en netjes op moeders bewijs bijgeschreven. Maar die gaan misschien 's één keertje. Hij . . .

Er is een lijstje met namen en adressen van leveranciers, die zij heel geschikt vinden, de straat waarin de kerk staat en het nummer dat hij heeft.

„Daar zou ik nu nooit aan gedacht hebben,” komt Hannie eerlijk.

Moeder glimlacht. „Jij bent ook nog zo jong,” zegt ze.

En ten slotte is er een lange brief met allerlei tips.

— De forellenkwekerij in Gulpen moeten jullie beslist gaan zien, zeg. Is geweldig interessant. Zullen de kinderen ook enig vinden. En Epen mogen jullie in geen geval missen.

Moeder, die de brief voorleest, laat 'm even zakken en zegt met iets triomfantelijks in haar stem, als had een van de anderen dat haar daarnet omstreden: „Zie je wel?”

Vader is zo verstandig die toon te negeren en komt enkel: „Staat als nummer één op ons programma genoteerd. Ga door.”

Moeder, zelf meer dan benieuwd naar wat er nog meer zal komen, gehoorzaamt haar heer-gemaal ogenblikkelijk.

„Waar was ik ook weer gebleven?” vraagt ze, terwijl haar ogen langs de regels vliegen. „O ja. We raden jullie aan er met de bus naar toe te gaan.”

„Naar Epen dus,” meent ze hier ter verduidelijking te moeten zeggen.

„Dat snappen we heus wel. Leest u nu alstublieft verder,” komt Sjaak ongeduldig.

Vader schiet meteen uit z'n slof.

„Een beetje meer beleefdheid tegenover je moeder kan dunkt me geen kwaad, Sjaak,” zegt hij streng.

Sjaak schokschoudert. „Nou ja, het duurt ook net zo lang met al die opmerkingen telkens,” vindt hij.

Om een nieuw weerwoord van vader, waarop Sjaak dan natuurlijk ook weer zal menen iets te moeten zeggen, ze kent dat, te voorkomen, leest moeder maar gauw verder.

— Dat is al een heerlijke tocht op zich zelf. Echt, daarvoor hoef je eerlijk niet naar 't buitenland te gaan. Zullen jullie ook zeggen als je 'm gemaakt hebt. Een vergezichten! Nee, fantastisch. O, ik hoop zo dat jullie straks evenveel van Zuid-Limburg zullen gaan houden als wij dat al doen. Van de kronkelende, op sommige plaatsen zo snel-vlietende Geul. Van het

lopen door een zogenaamde holle weg. Van het wandelen tussen de boomgaarden op de glooiende heuvels. Van de karakteristieke kleine dorpen met hun zo aparte sfeer, die voor alles een vrede en rust ademt, die eenvoudig hartverkwikkend is. Die dorpen met hun dikwijls witte, eigenlijk altijd twee verdiepingen hoge huizen, die zo, zonder meer, aan de weg staan. En van de prachtige, uit gehouwen zandsteen gebouwde kerken.

Moeder leest met een bijna meisjesachtig enthousiasme. Hannie en Peter kijken over haar schouders mee. Vader luistert met een lichtelijk vermaakte glimlach op z'n geestig gezicht.

„O, o, wat een lyrische ontboezeming. Die is natuurlijk van Djoë,” zegt hij nu opeens.

„Nou, ze beschrijft het toch maar zo, dat je er ogenblikkelijk wel op uit zou willen trekken om alles te gaan bewonderen. Ik tenminste wel,” meent moeder haar vriendin, die zich nog wel zo uitgesloofd heeft, tegenover haar nuchtere man te moeten verdedigen.

„Nou, ik ook,” helpt Peter haar meteen.

Waarop Nelleke, die wat speelgoed opgesnord heeft en zich daar op de grond mee vermaakt en niet eens weet en begrijpt waarover het gaat, natuurlijk echoot: „Ik ook.”

Vader geeft moeder een hartelijk klapje op haar schouder.

„Is moeder even op de kast geklommen, jongens, of niet?” vraagt hij dan met een ondeugende knipoog naar z'n kroost.

Nu lachen ze allemaal, moeder inclusief.

„Nou ja, jij ook altijd,” zegt ze dan toch nog.

„Wat is een lyrische ontboezeming, vader?” wil Hannie dan graag weten.

„Een dichterlijke ontboezeming,” lucht Sjaak nu, nog voordat z'n vader Hannie kan antwoorden, z'n wijsheid.

„O,” zegt Hannie met iets van respect in haar stem. Sjaak mag dan wel 's een beetje eigenwijs zijn, hij weet toch ook maar van alles.

Waarop Peter begrijpt: „Dus net zo iets als een gedicht. Nou,

dichten kan tante Djoe als de beste. De laatste keer met sinterklaas. Nou!"

Nu schateren de groten allemaal van de lach. Tante Djoe's sinterklaasrijmen en gedichten.

Een beetje in z'n wiek geschoten kijkt Peter van de een naar de ander. Wat is er nu te lachen! Hij begrijpt dat niet. Het is toch zeker waar wat hij zegt. Dan haalt hij z'n tengere schouders op met een gebaar van: Nou, vooruit, als jullie dan lachen willen. Voor mijn part. Jullie zijn nu eenmaal niet wijzer.

Maar moeder krijgt medelijden met 'm. Dat lachen van hen is toch ook eigenlijk helemaal niet aardig. Ze slaat gauw een arm om hem heen en zegt hartelijk: „Je hebt het best begrepen, hoor Peet.”

Peters gezicht klaart meteen op.

„Nu verder, moeder,” zegt hij gretig.

„Ja.” Moeder neemt de brief, die ze op de tafel gelegd had, weer in haar handen en leest: — Natuurlijk gaan jullie ook naar Valkenburg. En naar Vaals met het Drielandenpunt. Vanaf Epen is er ook heel mooie wandeling daar naar toe. En dan moeten jullie beslist naar Schin op Geul gaan. En de rit met het zogenaamde miljoenentreintje maken. Dat treintje wordt zo genoemd, omdat de aanleg ervan maar eventjes een miljoen gulden per kilometer gekost heeft.

„Verschrikkelijk. Wat een geld,” zucht Peter.

„Nou, hè?” Moeder Goedemoed gaat meteen weer door. — En als 't enigszins kan, ga dan ook een keer naar Maastricht en vandaar per „Echo” naar Luik. Die „Echo” is een jacht. Een snelvarend luxejacht volgens de rederij. Nou ja. Maar die tocht is in ieder geval de moeite waard. Vinden wij tenminste. Mooi en interessant tegelijk. Je passeert o.a. de zogenaamde Stop van Ternaaien. Daar word je binnen vijf minuten veertien meter omhoog, respectievelijk omlaag geschut.

„Wat is dat nu weer: respectievelijk?” vraagt Peter een beetje kriebelig. Hij begrijpt niet waarom grote mensen altijd zoveel

vreemde woorden gebruiken, waar je niets van snapt. Waarom zeggen ze de dingen niet gewoon?

Moeder lacht. „Leg jij hem dat nu 's eenvoudig uit, vader,” zegt ze dan.

Vader krabt zich 's achter z'n oor.

„Tja, hoe kan ik dat nu zo eenvoudig mogelijk uitleggen,” begint hij, z'n voorhoofd in gewichtig-diepe denkrimpels trekkend. „Het betekent dat je op de ene reis, de heenreis, veertien meter omhooggaat. Die boot dan natuurlijk. En op de terugreis omlaag. Maar om nu een precieze vertaling van dat woord zelf te geven . . .”

„Achtereenvolgens,” komt Sjaak een tikkeltje eigenwijs.

Vaders denkrimpels verdwijnen nog niet. „Tja, dat kun je misschien zeggen. Maar helemaal juist, nee, helemaal juist vind ik het toch nog niet.”

„Och, u,” zegt Sjaak. „Dat jong heeft het zo best begrepen. Leest u nu maar gauw door, moeder. Dit lijkt me machtig.”

Moeder doet het meteen.

— Verder krijg je een prachtig gezicht op de doorgraving van het Albertkanaal door de St. Pietersberg. Werkelijk de moeite waard, hoor. Iedere dag vertrekt de boot om halftien uit Maastricht vanaf de St. Pieterskade aan de Zwanengracht en je bent dan om ongeveer twaalf uur in Luik. Daar heb je tot halfvier de tijd en dan vaar je weer huis toe. Kunnen we jullie echt aanraden. O ja, en in Epen zouden we, als we in jullie plaats waren, wandeling nummer vier maken. Die is zeven kilometer lang, dus echt wel te doen en werkelijk prachtig. Sjaak interesseert zich nogal voor geologie, is 't niet? Nu, dan is 't voor hem ook net iets. Er is op die wandeling heel wat te zien op dat gebied voor wie z'n ogen niet in z'n zak heeft. O.a. bij de Heimansgroeve. Trouwens overal eigenlijk. Lees vooral van tevoren het artikeltje „Geologie van Epen” in de gids.

„Wat is geologie ook maar weer, Sjaak?” vraagt Hannie, die er zich gelukkig nooit voor schaamt als ze iets niet weet en denkt: van vragen word je wijs, nu weer.

„O, van alles over stenen en zo,” praat Peter nu een beetje minachtend voor z'n beurt. „Vind ik niets aan. Hoef ik niet naar toe.”

„Mooi, dat weten we dan alvast maar,” vindt vader effen. „Dat scheelt me gelukkig weer een paar centen. Ga door, moeder.” Sjaak kijkt Peter met een vernietigende blik aan, maar hij verwaardigt zich niet op wat z'n broertje daar beweerde in te gaan. Zou veel te veel eer zijn voor dat kereltje, vindt hij. Alsof er niet prachtige fossielen zijn ook. Bij Gulpen moeten zelfs nog belemnieten¹ zijn. Dat heeft z'n aardrijkskundeleraar hem verteld toen hij hoorde dat zij hier met vakantie naar toe zouden gaan. Geweldig interessant. Maar wat zou zo'n jochie als Peter daar nu voor verstand van hebben. Hij gaat er wel 's in z'n eentje op uit, wacht maar. Wie weet wat hij nog allemaal meer vindt. En dan vraagt hij later vader of die 's met hem meegaat en dan wijst hij het vader allemaal. Vast.

Moeder leest intussen: — En vergeet Brunssum ook niet. In Brunssum zelf heb je een prachtig park, waarin allerlei kooien met vogels zijn. Een grote volière dus eigenlijk. Maar er is ook een kooi met een eekhoortje. Alleraardigst. En er is een geweldige vijver, waarin o.a. zwarte zwanen zwemmen. Die hadden Rom en ik nog nooit gezien voordat we ze daar ontdekten met de kinderen. Verderop, dicht bij de roeivijver — dat is weer een andere dan die waarover ik eerst schreef — is een hertenkamp en een speeltuin, waar iedereen vrij toegang heeft. Erg aardig voor de kinderen. Die roeivijver zal jullie wel niet zo geweldig interesseren, omdat jullie thuis volop van de watersport kunnen genieten. Ik wil, als we straks in jullie huis zijn, beslist een dag naar Eernewoude en Grouw en op z'n minst één middag naar de Grote Wielen, alles bij leven en welzijn natuurlijk. Dit tussen haakjes. Maar de kabelbaan, die over de roeivijver heen naar de Wilhelmina-uitkijktoren gaat, is werkelijk

¹ Belemniet is een uitgestorven koppotig weekdier uit de Krijtperiode, dat wel eens twee meter lang werd.

iets bijzonders. 't Lijkt net een zeppelin, vind ik en je kunt er met zes volwassen personen tegelijk in zitten. Jullie dus in ieder geval met je hele gezin. Dat kun je bij ons vandaan wel befietsen, hoor. En de Brunssumse hei dito. Daarvoor hoef je niet eens naar Brunssum toe. In Heerlerheide sla je al ergens rechtsaf als je bij ons vandaan komt — je moet maar even informeren waar precies; 't is langs de tweede zogenaamde zandput — en dan kom je toch wel op zo'n magnifiek stuk hei, zeg. Nee, zeldzaam.

„Daar gaan we naar toe, hè mam?” komt Peter enthousiast.

„Hei. Enig. Ik ben dol op hei.”

„Ikke ben ook dol op hei,” eechoot Nelleke meteen.

Vader en moeder glimlachen naar elkaar. Natuurlijk, als Peter dol op iets is, is Nelleke het ook. Die twee! . . .

„Ik denk het wel, hoor,” zegt moeder. „Maar nu nog even luisteren. De brief is zo uit.”

— Op regendagen kun je in de musea terecht. Bij Verheugen zit je o.a. reuze gezellig en kun je allerlei lekkere dingen eten.

Maar nu schei ik uit. Ik geloof dat jullie nu wel aardig ingelicht zijn. Dag, allemaal. We wensen jullie een heel fijne vakantie in het onvolprezen Zuid-Limburg.

Hartelijke groeten van huis tot huis, jullie

Rom, Djoe, Anneke en Pim.

Moeder vouwt de brief met een blij gezicht dicht. „Nou, ik vind het geweldig,” zegt ze.

Maar vader zucht quasi-ontdaan: „O, o, die Djoe denkt geloof ik dat wij een wagon met geld achter aan de trein hebben laten koppelen. Lieve mensen, als we dat programma zullen gaan afwerken. Ik ben zowat al blut van die dure reis hier naar toe. En we zullen toch ook nog 's weer een keertje terug moeten, niet?”

Maar geeneen van z'n huisgenoten heeft medelijden met vader Goedemoed.

„We hoeven hier toch ook geen huur te betalen, zoals verleden jaar op Ameland,” begint Hannie ondeugend en bijdehand.

„Ja, da's waar,” valt Sjaak met een blik van waardering voor deze pientere opmerking van z'n zusje haar bij.

„Nou, natuurlijk, als je dat maar weet,” helpt moeder. En dan, en nu kijken haar ogen al even ondeugend als die van Hannie zo-pas: „Ik zal jullie een geheimpje vertellen, jongens. Niet verder over praten, hoor. Maar vader heeft me beloofd deze veertien dagen niet te zullen roken. Is dat even wat. Dat scheelt natuurlijk ook stukken.”

„Een kapitaal,” schreeuwt Peter opeens overmoedig.

„We houden straks vast nog geld over,” doet Hannie nu ook nog een duit in 't zakje.

Nelleke, die intussen haar speelgoed in de steek gelaten heeft en op haar vaders knie is geklauterd, hipt van louter pret al maar op en neer en roept telkens weer, als begrijpt ze er alles van: „Ja, ja.”

Vader Goedemoed schudt enkel z'n hoofd en wacht verder rustig tot het eindelijk stil wordt. Maar dan zegt hij met een effen gezicht: „Nu begrijp ik pas waarom moeder zo'n grote duim heeft. Om er al dergelijke verzinsels uit te zuigen natuurlijk.”

Nelleke laat zich prompt van vaders knie glijden en pakt ogenblikkelijk haar moeders hand. Heeft moeder werkelijk zo'n grote duim? Dat heeft ze nog nooit gezien. Hoe kan dat nu? . . .

Moeder laat haar lachend begaan.

„Ikke zie 'm niet,” komt Nelleke na een ogenblik een tikkeltje teleurgesteld.

„Dan heb je beslist de verkeerde hand te pakken,” doet Sjaak nu ook mee.

Nelleke geloóft 'm grif. Dadelijk krijgt moeders andere hand een beurt. Ze onderwerpt 'm aan een nauwkeurig onderzoek. Maar nee, die duim ziet er ook heel gewoon uit. En vader . . .

Maar dan krijgt Peter medelijden met z'n kleine zus. Hij loopt

naar haar toe en fluistert in haar oor: „Ze houden je voor de mal, hoor Nel. 't Zijn allemaal maar grapjes.”

Moeder staat op om de kopjes nog 's te vullen. En dan helpt ze vader natuurlijk toch weer. „We hoeven toch ook niet alles te doen, paps,” zegt ze, als ze, de trekpot al in de hand, bij de theetafel staat. „Maar 't is enig van Djoe dat ze ons zo geweldig goed heeft ingelicht. Als je dat allemaal zelf zou moeten uitvinden . . . Nu ja, V.V.V. is er natuurlijk wel, maar toch . . .”

„Nou, dat vind ik ook,” komt Peter nu een beetje eigenwijs. „Maar naar die zwarte zwanen en die herten en zo gaan we in ieder geval, hè pappa?”

„Hè ja. En ook in die kabelbaan,” vindt Hannie. „Enig.”

„Nou, of ik daar in ga, staat nog te bezien,” zegt moeder nu. „'t Lijkt me maar een enge beweging, hoor, om in zo'n geval aan een kabel boven zo'n vijver te hangen.”

„Helemaal niet eng. Juist jofel.”

„Geweldig.”

„Machtig.”

Ze roepen weer allemaal door elkaar, de kinderen Goedemoed. Vader trekt z'n kopje naar zich toe en begint er meteen in te roeren.

„Weet je wel dat het al bij vijven is, moeder?” vraagt hij dan opeens.

Moeder kijkt geschrokken naar de klok. En van de klok naar haar horloge. Ja, die wijzen allebei precies vijf voor vijf.

„Vreeslijk,” zegt ze dan. „En we hebben eigenlijk nog niets in huis. En de winkels zullen hier ook wel om zes uur dicht gaan, net als bij ons.”

Vader drinkt haastig z'n thee uit.

„Vooruit, jongens, alle hens aan dek,” commandeert hij. „Moeder heeft de leiding. Wat moeten we doen, mam? Zeg het maar.”

Moeder grabbelt al in haar tas.

„Gelukkig dat ik thuis de boodschappenlijstjes alvast in orde heb gemaakt,” zegt ze ondertussen. „Ja, hier heb ik ze. Als jij

nu 's naar de slager ging, vader. Dat vertrouw ik eigenlijk alleen aan jou toe, vlees kopen."

„Zeer vereerd," komt vader meteen en hij maakt daarbij zo'n grappige buiging voor moeder, dat Nelleke het alweer uitschatert van de pret en ogenblikkelijk probeert het na te doen. Moeder lacht.

„Jij mag naar de groenteboer, Sjaak," gaat ze dan gauw verder. „En Hannie en Peter samen naar de kruidenier. Dan zijn we er."

„Moeten we dan geen brood en melk hebben?" vraagt Hannie, klein huisvrouwkje in de dop nu. Moeder heeft de bakker en de melkboer nog niet genoemd en morgen is het zondag en . . .

„O ja, moeder. En neemt u alstublieft ook karnemelk? Een heleboel karnemelk?" komt Sjaak.

Maar moeder lacht alweer.

„Dat heb ik allemaal al in huis."

En als ze haar verbaasd aankijken: „Daar heeft mevrouw Hakse van nummer negen voor gezorgd. Ik had haar gevraagd het voor ons te willen nemen als de bakker en de melkboer eerder kwamen dan wij."

Vader geeft haar een tikje tegen haar wang.

„Zo'n pientere, zorgzame moeder, niet jongens?" lacht hij.

Sjaak heeft intussen zijn lijstje geïnspecteerd.

„Ik haal de aardappelen geschraapt, hoor moeder," vertelt hij nu. 't Is zijn werk om voor de aardappelen te zorgen . . .

„O, jij luiard," komt z'n moeder meteen.

„Luiard," herhaalt Sjaak quasi-beledigd. „Ik ben alleen maar praktisch. In de vakantie moet iedereen zo weinig mogelijk doen, vind ik. Anders heb je er immers nog niets aan. U ook, moeder. Wacht 's, als u nu die slabonen 's verving door . . . ja, wat koopt u ook maar weer panklaar?"

„Andijvie," zegt Hannie met een effen snuitje. „Hè ja, jô, neem dat. Dan hoef ik geen bonen te koppen." Ze weet dat Sjaak andijvie vreeslijk vindt en geniet van z'n onthutst gezicht.

Maar dan zegt Sjaak: „Nee, dat kan ik me zelf eerlijk niet aandoen. 't Spijt me wel, maar dan moet je maar koppen, Han. Zo veel zusterliefde kan ik echt niet opbrengen.”

„Dat is tenminste eerlijk,” vindt vader. „Maar nu op stap, jongelui. Anders kunnen we vanavond en morgen op een houtje bijten en daar voel ik nu net niks voor.”

IV. HET BEGINT MET REGEN

Zeker anderhalf uur over z'n tijd rolt Peter Goedmoed die avond zielsgelukkig in z'n bed. Ten slotte heeft hij toch, samen met Sjaak, de kamer met het uitzicht op de mijn gekregen. Vanuit z'n bed kan hij de rode lichtjes prachtig zien. Hij heeft de vrolijke afsluitgordijntjes open gelaten, vast van plan er nog een hele poos van te genieten. Maar als z'n moeder vijf minuten later komt kijken of hij er al in ligt, is hij al lang en breed naar dromenland afgereisd.

Die jongen toch. Hij is natuurlijk bek-af geweest van die lange reis en al de nieuwe indrukken, die hij vandaag gekregen heeft, denkt ze met een vertederde glimlach. Enfin, misschien ziet hij de rode lampen in z'n dromen nog wel eens zo mooi.

Ze trekt de dekens recht, het laken glad en geeft 'm dan voorzichtig een nachtzoen op het puntje van z'n neus. Er trekt meteen een lach over z'n aardige snuit. Merkt hij het? Of droomt hij iets leuks? Misschien wel alle twee tegelijk.

Als ze die zondagmorgen opstaan, regent het behoorlijk.

„Wat een sof,” moppert Hannie direct. „Natuurlijk net uitgerekend nu wij met vakantie zijn. Je zult zien dat het de hele veertien dagen giet.”

Sjaak, lekker uitgeslapen, lacht.

„Zou je niet liever zeggen: hoost?” vraagt hij vriendelijk. „Dat klinkt nog een beetje erger, vind je ook niet?”

„Vlieg op, vent.” Hannie is helemaal niet in een stemming om grapjes te maken.

Maar Sjaak is vanmorgen juist in een onverwoestbaar goed humeur. Hij blijft lachen, klopt Hannie met een vaderlijk ge-

baar op haar schouder en zegt: „Reken jij maar op veertien dagen nattigheid, hoor kleintje. Dan kan het nooit anders dan meevallen. En schenk nu je grote broer maar 's een lekker zondags kopje thee in. Ik zal zelf m'n beschuit wel beboteren. Jij schraapt me te veel.”

Hannie verwaardigt zich niet hem ook maar enig weerwoord te geven.

Maar Peter, die een vreeslijke hekel aan ruzie heeft en bang is dat het daar op zal uitlopen als Sjaak blijft plagen, legt de „Arendsoog”, die hij nog niet kent en die hij net tussen Pims boeken heeft ontdekt en waarin hij heerlijk even zat te bladeren, weg en zegt om Hannie weer in haar hum te brengen: „Ben je mal, meid om je nu al zorgen te gaan maken over die regen. Beter vandaag dan morgen, zeg ik maar. Op zondag gaan we toch niet echt uit.”

„Wie zegt dat het morgen droog zal zijn?” vraagt Hannie bijna kwaad.

„Wie zegt dat het morgen ook nog zal regenen?” lacht Peter. Vader, die net de kamer binnenkomt, blij dat hij niet zoals op andere zondagmorgens de strijd met de zo door hem gehate boordeknoopjes, die volgens hem de gewoonte hebben altijd net weg te rollen als je haast hebt en dan ijskoud onvindbaar zijn, hoeft aan te binden, nu hij vanwege de vakantie in een schillerhemd naar de kerk zal gaan en de laatste opmerking van Peter hoort, geeft 'm een klap op z'n schouder.

„Goed zo, jongeman,” zegt hij waardierend. „Houd jij de moed er maar een beetje in.”

't Valt overigens genoeg mee die dag. Als ze naar de kerk wandelen, druppelt het nog een beetje na, maar tijdens de dienst wordt het helemaal droog en gaat de zon zelfs schijnen. M'n liefje, wat wil je nog meer. Na het natte begin van vanmorgen waarden ze dit dubbel.

Peter en Nelleke huppelen, als gewoonlijk hand in hand, voorop als ze naar huis teruglopen. De weg naar de kerk was vrij lang, maar gemakkelijk te vinden. Peter, die naarnet beweerd heeft dat hij best weet hoe of hij nu weer thuis moet komen, mag proberen te laten zien of dat werkelijk waar is. Tot nu toe gaat het best. Vader en moeder Goedemoed hebben er schik in. Maar zal hij bij de bloemenwinkel op de volgende hoek wel rechtsaf gaan? Ja, hoor, hij vergist zich niet. Nu moet hij eerst weer een heel eind rechtuit. Peter weet het nog precies. Dapper loopt hij door. Af en toe kijkt hij 's met een lachende snuit achterom naar z'n vader en moeder en de anderen, alsof hij wil zeggen: zien jullie nu wel dat ik niet maar een beetje heb lopen opscheppen?

Nelleke wandelt goed met 'm in de pas. Maar opeens blijft ze staan en fluistert geheimzinnig: „Kijk 's, Peet.” Ze wijst intussen naar de portiek van een hoog huis.

Peter kijkt erin en dan begrijpt hij meteen waarom Nelleke zo

geheimzinnig doet. In de portiek staat een kruis, waaraan een beeld van de Here Jezus hangt. Er zit een lange stok aan en daar omheen is iets zwarts geknoopt. Een soort dunne doek. De anderen, die hen onderwijl hebben ingehaald, blijven nu ook staan.

„Wat is dat, vader?” vraagt Peter zacht.

„Dat noemen de mensen een crucifix,” vertelt z'n vader.

„Waarvoor staat dat daar?” wil Sjaak dan weten. „Zo iets zie je bij ons niet.”

Vader knikt. „Daar heb je gelijk in, jongen. Maar aan zo iets kun je zien dat we nu in 't zuiden van ons land, waar de bevolking overwegend rooms-katholiek is, zitten. Als we er van de week op uittrekken, zul je nog wel meer dingen ontdekken, die je bij ons zo niet tegenkomt. Vooral buiten uit. Crucifixen zo maar gewoon tegen de muur van een huis gehangen. Kapelletjes. Christusbeelden met eronder „Mijn Jezus barmhartigheid” en zo. Ik denk dat er in dit huis een dode is en dat dit crucifix daarom hier is neergezet. Er zit immers een roufloers om de stok gewonden.”

Roufloers heet zo'n zwarte lap dus, denkt Peter. Roufloers. Dat moet ik onthouden.

„Oooh!” komt Hannie intussen. Ze huivert opeens even. Een dode. Wat erg.

„Maar waarom zetten ze daar dan zo'n kruis neer?” vraagt Peter nu.

„Ja, jongen, dat weet ik ook niet,” zegt z'n vader. „Maar kom, we kunnen hier niet blijven staan. We moeten verder.”

En dan begint moeder: „Ik denk dat het daar staat, omdat iedereen dan meteen kan weten: ik moet zacht doen. Niet zo luid praten en zo, want de mensen in dit huis zijn bedroefd.”

„Ja, dat zal wel,” komt Peter. En na een ogenblik, dromerig: „Maar als die man of wie er dan ook maar gestorven is, nu in de Here Jezus heeft geloofd, dan is hij nu toch in de hemel, hè mam?”

„Natuurlijk, jongen,” zegt z'n moeder rustig.

„Nu ja, maar dan . . . dan hoeven die anderen toch eigenlijk niet verdrietig te zijn. Dan moeten ze juist blij zijn.”

„Ja, dat ben jij zeker ook als vader of moeder doodgaat,” zegt Sjaak ruw.

„Sjaak toch.” Moeder kijkt hem verwijtend aan. Dan steekt ze haar arm door die van Peter en komt hartelijk: „Ik begrijp best wat jij bedoelt, hoor jochie. In de hemel mogen komen is het heerlijkste wat er is, hè? Altijd bij de Here Jezus zijn. En nooit meer ziek worden of verdriet of pijn hebben. En geen kwaad meer doen. En daar zijn de mensen voor die ander ook blij om natuurlijk. Maar ze zijn tegelijk ook bedroefd, omdat ze hun vader of moeder of broertje of zusje dan zelf moeten missen, begrijp je?”

„Ja, natuurlijk.” Peter is tevredengesteld.

De volgende morgen, als hij voor Hannie de vaat heeft gedroogd en moeder nog bezig is met het zuigen van de gang, vraagt hij: „Mag ik nu wel een eindje gaan wandelen, mam? Of moet ik nog meer doen?”

Z'n moeder zet de stofzuiger even af.

„Nee, hoor kereltje. Ga jij maar gerust. Je bent voorlopig klaar met je corvee,” lacht ze. Maar dan, opeens ernstig: „Je bent voorzichtig, hè lieverd. Die auto's rijden hier zo afschuwelijk hard.”

„Dat lijkt maar zo, moeder.” Sjaak, die in de keuken, de deur wagenwijd open, aan 't aardappelen pitten is, wil z'n moeder geruststellen. „Dat komt door dat hoog en laag hier.”

„Ja, misschien,” geeft moeder toe. „Maar er zijn zo'n massa zijstraten. En we zijn hier onbekend. Aldoor dat oversteken. Je moet toch echt heel goed uitkijken, hoor Peter.”

„Valt ook genoeg mee, moeder. Heus.” Sjaak mikt een nieuwe aardappel in de grijs-epsilon pan. „Hebt u die witte strepen aan 't eind van de zijstraten niet gezien? Daarvoor moet iedere auto en brommer en fietser of wie dan ook maar stoppen eer hij oversteekt. Dat is voorschrift.”

„Eerlijk?”

„Ja, eerlijk. Ik vind het reuze. Moesten ze bij ons ook doen.”

„Nou, daar zou ik ook veel voor voelen. Maar dat jullie dat zo gauw door hebben.”

„Daarvoor zijn we jongens, moeder,” komt Peter nu met de nodige trots.

Sjaak doopt vliegensvlug z'n hand in de aardappelpan, rent naar Peter en besproeit hem met uitgespreide vingers.

„Wil je wel 's gauw weg wezen, jij kleine opschepper,” dreigt hij. „Daarvoor zijn we jongens. Je hebt er zelf niets van gezien. Ik heb het je verteld.”

„Nietes. Ik wist het toch al, naarling,” krijst Peter, terwijl hij naar z'n zakdoek grabbelt om z'n nek droog te vegen.

„Welles. En nu hup, twee, drie vort. Anders krijg je nog een portie.” Sjaak is in een gouden humeur. Vandaag gaat hij met het hele stel op stap. Maar morgen mag hij er in z'n eentje op uit. Heel vroeg al. En dan zal hij toch 's even een ritje maken, jongens. Reken maar.”

Maar Peter verdwijnt niet hup, twee, drie. Hij heeft iets bedacht. Quasi-rustig wandelt hij z'n eigen kamer binnen, grist Hannie, die daar plichtsgetrouw bezig is, razend snel de zwabber uit haar handen, sluipt op z'n tenen naar de keuken terug en aait een ogenblik later de niets vermoedende Sjaak, die weer argeloos naar z'n aardappels is teruggekeerd, met het stoffige, griezelig-zachte geval over z'n gezicht.

Maar nu is de boot aan natuurlijk. De aardappel en het mesje, die Sjaak in z'n handen heeft, worden op het aanrecht neergesmeten. En de achtervolging van de vluchtende Peter, die het intussen uitgiert van het lachen, omdat Sjaak zo heerlijk nergens erg in had, wordt prompt ingezet.

Gelukkig voor Peter verschijnt vader net op het voor hem juiste moment in de gang. Onopzettelijk verspert hij Sjaak daardoor de weg en maakt tegelijkertijd dat Peter met een handig sprongetje achter hem langs de deur uit en de trap af kan glippen.

„Wacht maar, jochie. Ik krijg je nog wel. En m'n wraak zal zoet zijn. Reken daar maar op,” roept Sjaak z'n broertje achterna.

Peter, die inmiddels al bijna bij de buitendeur is, durft op die veilige afstand weer best en schreeuwt overmoedig: „Lekker. Krijg ik zeker een zak snoepjes van je. Denk eraan: toffees heb ik het liefst.”

Sjaak grijnst.

„Hij wordt er toch niet onaardiger op, dat snertventje,” zegt hij dan waarderend tegen z'n moeder, die tegelijk met hem de keuken binnengaat.

„Opa,” komt die.

„Pardon?” Sjaak trekt een allerbeminnelijkst gezicht. „Wat zei u daar, dame? Opa? Het spijt me, mevrouw, maar dan moet ik u er toch even op attent maken dat u zich vergist. Zover heb ik het nog niet gebracht.”

Nu schiet z'n moeder in de lach.

„Mallerd,” zegt ze dan.

Beneden wordt de deur intussen dichtgetrokken. Peter is weg. Een ogenblik later gaat de bel.

„Zal ik even?” biedt Sjaak gediensig aan. Moeder is op zijn verzoek bezig voorbereidselen te maken voor een toetje, waar hij dol op is. En voor wat hoort ten slotte wat.

„Nee, laat maar. Ik ga zelf wel. Ik denk dat het de melkboer is,” komt moeder. Ze is intussen al bij de huistelefoon, neemt vlug de hoorn van de haak.

„Wie is daar?” vraagt ze dan.

„Ikke. Peter,” klinkt een vrolijke jongensstem van beneden.

Moeder wil al automatisch op de knop drukken om de deur voor hem open te maken. Maar dan bedenkt ze zich en vraagt: „Kom je nu alweer thuis, jongetje? Niet onnodig in- en uitlopen, hoor.”

„Nee, mam. Dat doe ik ook niet. Ik kom niet binnen. Ik wou u alleen maar vragen of ik Nelleke soms zal meenemen. Dan hebt u het wat rustiger.”

Moeder Goedemoed lacht. Opa nummer twee. Maar 't is toch erg lief van 'm. Vader zegt zo iets nog wel eens en . . .
„Graag, Peet,” zegt ze dan gauw. „Ik stuur haar meteen naar beneden. Wacht maar even.”
„Joe-oe.” Peter lacht ook. Hij vindt zo'n spreekbuisgesprekje maar wat leuk.

Een ogenblik later wandelen Peter en Nelleke samen de weg af. „Zullen we nog 's bij dat kruis van gister gaan kijken?” stelt Nelleke voor. „Zien of het er nog staat?”
„Och,” zegt Peter. Maar hij heeft ook geen ander doel en wandelt toch met haar in de richting van het huis, waar ze het gezien hebben. En dan opeens, een eindje ervoor, ontdekt hij wat. Mannen in donkerblauwe uniformen, oranje strepen op hun broeken en grote, oranje pluimen op hun uniformpetten.
„Kom mee, Nel. Dat zijn vast muzikanten. Treffen we dat even.” Nieuwsgierig trekt hij haar haastig mee.

Nelleke begint meteen te huppelen. Ze is het doel van hun wandeling op slag vergeten.

„Nou,” lacht ze. „Fijn, hè? Gaan we straks gauw aan mammië vertellen.”

Op een kleine afstand van de mannen blijven ze in een zijstraat naar hen staan kijken. Er komen er steeds meer. Ook een paar met een trommel. Maar wat gek, daar zit zwart spul om. Een soort stof. Waarvoor zou dat nu zijn? Wacht 's, het is dezelfde stof als gister om die stok met dat crucifix gewonden zat. Hoe noemde vader dat ook maar weer? Hij wilde het nog zo onthouden. O ja, nu weet hij het weer. Rouwfloers. Zou . . ., zou dat wat met elkaar te maken hebben? Ze zijn hier zo dicht bij dat huis en . . .

Opeens spreekt hij een oud mannetje, dat naast hem staat, aan. „Horen deze mannen bij een muziekkorps, meneer?” vraagt hij beleefd.

De oude baas knikt. „Ja, het is het korps van de Oranje-Nassau-mijn. Er is een beambte van de mijn gestorven en nu wordt hij met de muziek voorop begraven,” vertelt hij.

Dus toch.

Vanuit de zijstraat, waarin ze nog steeds op het trottoir staan, kunnen Peter en Nelleke niet zien dat intussen een eindje verderop ergens vanuit een huis kransen naar buiten worden gedragen en in een zwarte auto gelegd. En dat daarachter een begrafenistoet zich vormt.

Maar nu stellen de muzikanten zich op. Peter trekt Nelleke mee de zijstraat uit. Nu zien ze de zwarte auto. En de stoet. Hij loopt een eindje met haar terug en blijft daar, op de rand van het trottoir, tussen een heleboel andere mensen in, wachten.

Zodra de stoet zich in beweging zet, begint het korps te spelen. Mooie, maar in-droevige muziek. Treurmuziek. De muzikanten lopen met gelijke, heel langzame pas. O kijk, vlak achter hen heb je die stok met dat crucifix. Een jongen, niet veel ouder dan Peter, draagt het. Achter hem rijdt de zwarte auto. Er volgt nog een auto. En dan komen er mensen, al maar meer

mensen. Een heleboel mannen met hoge hoeden, die bij tweeën of drieën naast elkaar lopen. En daarna vrouwen.

De stoet komt steeds naderbij. De muzikanten spelen maar door.

„Stil zijn, hoor. 't Is een begrafenis,” fluistert Peter haastig met een ernstig gezicht tegen Nelleke.

Nelleke knikt al even ernstig, alsof ze er alles van snapt.

„Maar 't is mooi, hè Peter? Mooie muziek,” fluistert ze dan terug.

„Ja,” zegt Peter zacht. Hij vindt de muziek ook mooi. Prachtig. Maar tegelijk zo verschrikkelijk droevig.

De mensen op de trottoirs blijven staan. Als de auto met de bloemen hen passeert, nemen de mannen hun hoed af. Als een laatste eer aan de dode. Peter begrijpt dat wel. Hij staat maar stil te kijken.

Nu zijn de vrouwen vlak bij hen. De voorsten zijn in 't zwart. Ze schreien. En die treurmuziek zingt maar door.

Peters ogen staan plotseling ook vol tranen.

Nelleke ziet het natuurlijk ogenblikkelijk. Ze slaat meteen haar armpjes om hem heen. „Lieve Peter,” vleit ze.

„Pop,” lacht Peter door z'n tranen heen. En dan: „Kom, we gaan gauw naar moeder.”

Nelleke babbelt honderd uit als ze samen de weg teruglopen. Maar Peter is stil. De treurmuziek klinkt nog steeds na in zijn oren. Dat iets tegelijk zo mooi en toch ook zo verschrikkelijk droevig kan zijn. Eigenlijk kun je dat helemaal niet begrijpen, vindt hij.

V. NAAR DE BRUNSSUMSE HEI

Vader Goedemoed heeft Epen wel als punt één op hun uitgaansprogramma geschreven, maar nadat ze familiaaraad gehouden hebben — Sjaak noemt het vanwege de eethoektafel, waaromheen ze intussen gezellig een kopje koffie dronken, heel deftig een ronde-tafelconferentie — komt de Brunssumse hei bovenaan op het lijstje te staan. Voor Epen kunnen ze beter een hele dag nemen, vinden ze allemaal. Daarvoor moeten ze „bussen”, behalve vader en Sjaak dan, die de tocht liever op hun stalen rossen willen proberen te maken. Maar de Brunssumse hei is volgens de brief van tante Djoe voor het hele gezin te befietsen.

Dus eten ze die maandag extra vroeg en hebben dan nog een mooie, lange middag voor hun eerste verkenningsstocht buiten de stad. Vader neemt Nelleke achterop. Moeder stopt haar ene fietstas vol heerlijkheden en in de andere komen ballen en boeken. Sjaak en Hannie krijgen de regenjassen van het hele gezin over hun bagagedragers verdeeld, omdat ze de lucht toch niet helemaal vertrouwen. Peter ten slotte sleept alle spullen, die hij nodig heeft om z'n zelfgemaakt speeltentje te kunnen opzetten, mee.

Ze rijden rustig achter elkaar en houden, op vaders „bevel”, behoorlijk afstand. Het duurt nogal even eer ze door allerlei straten bij het station arriveren. Daar gaan ze, heerlijk omlaag, linksaf, moeten dan al gauw weer naar rechts onder een lang viaduct door.

Nelleke vindt het prachtig en praat maar aan één stuk door tegen haar vader, die af en toe maar 's lukraak „ja” of „nee”

zegt, omdat hij al z'n aandacht bij het drukke verkeer nodig heeft.

En dan is daar opeens aan hun linkerhand de mijn Oranje-Nassau I. Je kunt de naam duidelijk lezen.

Ze kijken allemaal hun ogen uit. Wat geweldig groot is alles van zo dichtbij. De koeltorens en de schoorstenen en de schachten, alles. En kijk, daar zijn de lampen, die ze 's avonds vanuit „hun” flat kunnen zien branden. Enig.

Even verderop ligt de steenberg. Nu kun je pas goed zien wat daar allemaal op groeit. Hele boompjes. Hoe bestaat het toch.

Peter zou wel graag even willen afstappen om alles nog beter te bekijken. Maar vader rijdt door en dus moet hij wel volgen.

En 't is misschien toch ook beter, want ze blijven maar tussen de huizen op een drukke verkeersweg rijden. Wel op een fietspad. Maar hij vindt het zo'n wonderlijk fietspad. Je herkent het amper. Alleen aan het blauwe bord met de witte fiets erop, die net als overal bij een verplicht rijwielpad aan het begin staat. Maar verder alleen aan witte stenen die, zo ongeveer een meter van het trottoir af, op een kleine afstand van elkaar, de grens ervan aangeven. 't Is dus eigenlijk gewoon een stukje van de rijweg. Maar alle auto's die stoppen, en dat zijn er heus niet weinig, parkeren keurig links van die witte stenen. Je passeert ze ijskoud rechts, zonder dat iemand je daarvoor ook maar iets kan maken. Raar idee evengoed.

Peter moet er wel even aan wennen. Net als aan al de zijstraten, die op de grote weg „uitmonden”. In 't begin kijkt hij aldoor angstig op zij als er weer zo'n wagen komt aanracen en wil hij vlug afstappen. Maar dat leert hij al gauw af. Want alles wat van die zijwegen komt, stopt immers keurig achter de witte strepen, waarover Sjaak moeder vertelde en verleent alle verkeer op de hoofdweg, Peter Goedemoed op z'n tweedehands jongensfiets inclusief, voorrang. Peter vindt dat geweldig. Sjaak heeft gelijk. Zo moesten ze het bij hen in het noorden ook maar doen. Wat zou hij dan een stuk beter durven fietsen.

Ha, nu wordt het mooier. De weg buigt naar rechts en ze zijn

eindelijk, voor Peters gevoel tenminste, uit de huizen vandaan. Maar nu gaat het meteen berg op ook. Oei, dat wordt trappen, jongens. Zopas klommen ze af en toe ook wel een beetje, maar nu.

O, kijk 's. Een groot bord. „Mijnschade” staat erop. Wat zou dat nu weer betekenen? Straks 's aan vader vragen. O en daar! Wat een geweldige zandkuil. Zo'n kanjer heeft hij nog nooit gezien. Die wil hij nu toch graag 's een beetje beter bekijken. Zou hij even . . .

O, gelukkig, vader stapt af. Nu kan hij het ook gevoeglijk doen. Hij kijkt 's achterom. Nee maar, wat zijn moeder en Hannie een eind achter geraakt. Die hebben de strijd natuurlijk al eerder opgegeven. Nu, eigenlijk hebben ze nog gelijk ook.

Er wordt hard gewerkt aan de rand van de kuil. Maar de toegang is voor onbevoegden streng verboden. Dat staat heel duidelijk op verschillende bordes te lezen. Jammer evengoed. Er is zulk prachtig wit zand. Daar zou je nu 's echt fijn mee kunnen spelen.

Vader spreekt iemand, die hier ook staat te kijken, aan.

„Kunt u mij ook zeggen wat dit eigenlijk is?” vraagt vader.

„Ja zeker, meneer,” komt meteen vriendelijk het antwoord.

„Dit is een zogenaamde zandput. Dat witte zand wordt gebruikt voor de glasindustrie. 't Wordt veel naar 't buitenland uitgevoerd ook.”

„O juist, ja. Dank u.”

Ze staan nog een poosje vol bewondering te kijken. Een geweldig oppervlak beslaat deze kuil. Er moet al heel wat uitgehaald zijn en nog lijkt de voorraad onuitputtelijk.

Moeder en Hannie hebben hen intussen weer ingehaald.

„Kun je 't wel doen, moeder?” vraagt vader een beetje bezorgd.

Moeder lacht naar hem.

„Jawel, hoor. Alleen, als 't me al te bar wordt, stap ik af. Dan loop ik liever even. Als jullie me dus op een gegeven moment 's niet meer zien, denk dan maar niet direct dat jullie me verloren hebben. Ik kom heus wel, al is het dan misschien wel 's

wat later dan jullie. Maar dat „mijnschade” op dat bord, waar we net langs kwamen, wat betekent dat?”

„O ja, dat had ik u ook willen vragen, pappa,” herinnert Peter zich nu weer.

Vader Goedemoed moet bekennen dat hij het niet weet. Dus wordt de vriendelijke mijnheer van daareven weer te hulp geroepen.

„Mijnschade, dat wil zeggen dat er verzakkingen in de weg zijn, die gevaarlijk kunnen worden voor autorijders als ze geen vaart minderen,” legt hij uit.

„O, dan kunnen ze dus gemakkelijk over de kop slaan,” komt Peter.

De aardige mijnheer lacht.

„Goed begrepen, jongeman,” prijst hij dan.

Ze bedanken hun vraagbaak, kijken nog 's naar de prachtige put, waarvan het zand op 't moment schittert in een overigens wel wat waterig zonnetje en stappen dan weer op. Het mooie gedeelte is jammer genoeg maar kort. Dan komen ze alweer tussen de huizen. Nu van Heerlerheide, zoals een naambord hun vertelt. O, maar dan moeten ze er nu ook al gauw zijn. In Heerlerheide sla je ergens rechtsaf, stond in de brief van tante Djoe. Maar waar? . . . Als vader nu maar niet te lang wacht met vragen. Aan te ver rijden heb je niets. Maar vader vraagt niet zo gauw wat. Die wil de dingen liever zelf uitvinden en probeert dat altijd weer. Dat is natuurlijk eigenlijk ook wel erg leuk, maar 't neemt vaak zo akelig veel extra tijd en hij wil nu zo graag vlug naar de Brunssumse hei.

Natuurlijk wacht vader wel te lang. Opeens is er al een blauw bord, waarop met grote, witte letters Brunssum prijkt. Net zo suf. Kunnen ze weer teruggaan.

Peter moppert in stilte op z'n vader. Maar Sjaak doet het hardop.

„Waarom vraagt u dan ook niet wat eerder waar we moeten zijn?” begint hij.

Vader geeft hem geen antwoord. Hij zegt alleen zo langs z'n neus weg: „Informeer jij maar even, jô.”

Nu grinnikt Peter. Die is goed. Als Sjaak ergens een hekel aan heeft, dan is het aan zo iets. Hij vindt het zo kinderachtig staan, beweert hij altijd. Net of je zelf niet kunt kaartlezen. Maar dat is de eigenlijke reden niet. Hij is er gewoon te verlegen voor. Dat weet hij al lang.

Peter snuift minachtend. Zo'n held op sokken. Thuis tegen hen altijd een grote mond en met zulke dingen . . . Net of alles op zo'n kaart staat. Maar hij zal het wel even doen. Waarvoor niet? Hij geeft er niets om. En Sjaak blijft daar maar staan.

„Zal ik even aan iemand vragen waar die weg is, vader?” biedt hij aan.

„Vleier,” scheldt Sjaak meteen. „Je wilt bij vader in een goed blaadje komen, hè?” Dan steekt hij de weg over en rijdt met een nijdig gezicht terug.

Peter, ogenblikkelijk op z'n achterste benen, wil terugschelden. Maar moeder sust: „Toe, Peet, zeg nou niets terug asjeblijft. Wat hebben we nu aan ruzie.”

„Nou, maar ik laat me niet zo maar alles door die vervelende vent zeggen. Wat meent hij wel. Ik ben geen vleier. En ik zei het niet om bij vader in een goed blaadje te komen.” Peter ziet, zo klein als hij is, wit van drift.

„Natuurlijk niet, jongen. Dat weten we immers allemaal wel,” probeert moeder hem te kalmeren. „En 't is ook helemaal niet aardig van Sjaak om dat te zeggen. Maar je weet hoe hij is. Hij meent het niet half zo erg als hij het zegt. Straks heeft hij er spijt van en doet hij weer gewoon. En doe jij dan asjeblijft ook gewoon, hoor Peter. We zijn nu uit. Ik heb dan toch wel zo'n hekel aan dat geharrewar altijd.” Moeder kijkt nu echt een beetje verdrietig.

Daar kan Peter niet tegen.

„Nou ja,” begint hij al op een heel andere toon. En dan: „Maar zeg u er dan wat van. Dan zal ik m'n mond wel houden.”

„Dat zal vader gerust wel doen,” weet moeder. „Maar niet waar jullie bij zijn.”

Peter moppert in stilte nog een beetje na. Die vervelende Sjaak ook altijd. Maar z'n snel opgekomen driftbui is intussen alweer aardig gezakt. En als z'n vader, die onderwijl een passerende juffrouw heeft aangeklampt, een ogenblik later zegt: „Kom maar, jongens. Nu weet ik het,” zorgt hij gauw dat hij zo dicht mogelijk achter vader komt te rijden en heeft hij enkel maar meer aandacht voor de weg.

Maar opeens . . . Ziet hij dat goed? Ja, warempel. Daar staat Sjaak aan de overkant en wenkt doodbedaard: „Hierheen.”

Vader vraagt niet: „Weet je 't wel zeker?” Nee, vader kijkt gewoon goed naar links en naar rechts en steekt dan, zodra de rijweg vrij is, over. Sjaak staat dus blijkbaar op de goede plaats. Hoe heeft hij die nu zo gauw ontdekt? Zou hij toch aan iemand gevraagd hebben? Of . . .

Maar Peter krijgt geen tijd om daar verder over te denken. Ze rijden nu op een niet erg brede en ook niet bepaald mooie sintelweg en 't is uitkijken. Toch ontdekken z'n pientere ogen, die overal tegelijk schijnen te kunnen kijken, intussen aan z'n linkerkant opeens nog een zandput. Hij wijst 'm gauw aan Hannie, die vlak achter hem fietst.

„Niet half zo groot als die eerste, hè?” roept hij over z'n schouder.

„Nee. En ook lang zulk mooi zand niet,” schreeuwt Hannie terug.

De sintelweg buigt af. Ze rijden op de hei. Zo mooi als die hier al bloeit.

Moeder stapt af.

„Ik moet even beter kijken, hoor,” zegt ze. „Fietsen jullie maar door.” En tegen Hannie, die bij haar blijft: „Heerlijk dat we hier in de tweede helft van augustus zijn, kind. Nu zien we de hei op z'n allermooist.”

„Ja, enig, hè?” komt Hannie. En dan: „Ik ga er straks wat van plukken en dan wil ik proberen er een mandje van te maken.”

„Je doet maar, hoor,” lacht haar moeder. „Weet je hoe het moet?”

Hannie knikt blij. „Ik geloof het wel, moeder,” komt ze dan bescheiden.

„Het zal best klaarkomen, meiske,” zegt haar moeder hartelijk. „Iemand die zo goed tekent en handwerkt en knutselt als mijn knappe dochter, zal dit ook wel voor mekaar krijgen. Alleen . . ., het weer zou het je wel eens kunnen beletten. Zie je hoe de lucht betreft?”

„Ja.” Het komt er zo spijtig uit bij Hannie. En dan, een tik-keltje ontevreden: „’t Gaat natuurlijk straks weer regenen.”

„Och, misschien valt het nog mee,” probeert moeder te troosten. „En anders gaan we later immers nog ’s. We weten nu hoe we hier moeten komen. En ver is het niet.”

Daar komt vader met Nelleke en de jongens weer aan.

„We zijn in een prachtig bos geweest, moeder,” begint Peter al te vertellen, terwijl hij nog op een behoorlijke afstand van z’n moeder en Hannie is. Maar hij schreeuwt van louter geestdrift zo, dat ze hem toch wel verstaan. „Schitterend, hè Sjaak?”

„Nou, prachtig,” beaamt die. „Een dennenbos.”

Moeder glimlacht. De vrede tussen de twee gebroeders is dus alweer getekend. Gelukkig maar.

„Jammer dat u niet meegegaan bent, mam,” vindt Peter. En dan trouwhartig: „Maar ik laat het u straks wel even zien. En jou ook, Hannie. Ik weet best de weg. ’t Is heel gemakkelijk te vinden. Maar nu gaan we eerst naar een van de hoogste punten hier, hè vader?”

Z’n vader knikt, maar speurt intussen wenkbrauwen-fronsend de lucht met kennersblik af. Dan kijkt hij bedenkelijk.

„Het was wel ons plan, maar ik weet niet. Ik weet niet,” zegt hij nu.

„Denk je dat het gaat regenen, paps?” vraagt moeder.

„Dat gaat het zeker doen,” komt vader heel overtuigd. „Maar wanneer? Misschien kunnen we nog net droog thuiskomen als we nu dadelijk teruggaan.”

Diep teleurgestelde gezichten.

„Nu al? En we hebben hier nog zowat niets gezien!”

„We klimmen toch in ieder geval nog even op zo'n hoge heuvel?”

„We zijn toch niet bang voor een beetje regen. En we hebben immers regenjassen bij ons.”

Ze praten 's weer allemaal door elkaar, de Goedemoedjes. Vader houdt z'n handen voor z'n gezellige, iets flappende oren.

„Ik ben ermee aan, moeder,” zegt hij quasi-benauwd. „Beslis jij maar.”

Moeder kijkt het kringetje 's rond. 't Is nu ten slotte nog droog. En 't zou toch wel een geweldige teleurstelling zijn als ze nu al terug moesten.

„Vooruit, we gaan in ieder geval even op die hoge heideheuvel daarginds kijken,” vindt ze. „We moeten het vergezicht vandaar tenminste even zien.” En met een knipoog naar de kinderen: „Vader is per slot ook maar een brood etende profeet. O zo.”

„Hoera! Hoera!”

De fietsen worden vlug-vlug op slot en aan de kant gezet. Vader roept nog: „'t Is op moeders en jullie eigen verantwoording, hoor.” Maar dat horen ze al niet meer. Ze zijn de klim al begonnen.

Sjaak is de anderen natuurlijk in een ommezien een flink eind vooruit. Maar Hannie en Peter geven elkaar eigenlijk niets toe. Vader en moeder nemen Nelleke tussen zich in en sluiten de rij. Hoe verder en hoger ze komen, hoe mooier de hei lijkt te worden. En de vergezichten! Moeder vindt er gewoon geen woorden voor. Misschien is het een beetje roekeloos dat ze toch nog gegaan zijn, maar de lucht dreigt niet met onweer, voor zover zij er verstand van heeft. Enkel maar met regen. En voor dit, nu, daar heeft ze een nat pak voor over.

Ze klimmen, ze dalen, ze klimmen weer, ze dalen nog eens, klimmen opnieuw en dan zijn ze ten slotte waar ze willen zijn.

De anderen staan er al. Sjaak heeft z'n armen à la Napoleon over elkaar geslagen.

„Nou, moeder?” vraagt hij met een gezicht van: en heb ik je nu niet op een prachtig plekje gebracht, zodra z'n vader en moeder boven zijn.

„Fantastisch, jongen,” zegt z'n moeder meisjesachtig. En dromerig: „Hier zou ik nu uren kunnen zitten.”

„Maar dat zal niet gaan, moeder,” komt vader pal daarop ijslijk nuchter. „Ik voel de eerste regendruppel al.” En bij die laatste mededeling klinkt er toch zowaar iets kwajongensachtig-triumfantelijks in vader Goedemoeds stem. Alsof hij zeggen wil: „Heb ik het jullie niet gezegd? Ik heb wel weer gelijk gekregen.”

Moeder kijkt verschrikt omhoog. „Nu al?” vraagt ze ongelovig. „Niks van waar, hoor moeder. Vader houdt u voor de mal,” komt Peter, die eerlijk denkt dat z'n vader maar een grapje maakt, dadelijk.

Maar op hetzelfde moment zegt Hannie met een ongelukkig gezichtje — huup, daar gaat haar heimandje —: „Ik voel er ook een.”

„En ikke ook. Ikke wel twee,” jubelt Nelleke, die het best grappig vindt.

„Wat jammer,” komt moeder, die nu ook al nattigheid voelt, dan met een diepe zucht van teleurstelling. „Als die regen nu nog maar zo vriendelijk was geweest om tenminste vijf minuutjes langer in de wolken te blijven. Ik zou zo graag nog even gekeken hebben.” Ze kan haar ogen bijna niet wegtrekken van al het moois daar voor haar. De begroeide heuvels en de vriendelijke dalen en de prachtige hei met hier en daar wat berkjes en de donkere bossen op de achtergrond.

„We gaan bij leven en welzijn wel 's weer,” troost vader nu moeder zoals moeder het Hannie daarnet probeerde te doen. „En dan bij helder weer, mam. Dan is het uitzicht hier natuurlijk nog eens zo mooi. Zul je zien.”

„Vader heeft gelijk.” Moeder keert zich plotseling resoluut om en is meteen weer de zorgende.

„Dat we de regenjassen nu ook nog op de fietsen hebben laten zitten,” zegt ze. „Dom. Nu, vooruit maar. Het is eenmaal zo. Gauw maar, jongens. Ik voel steeds meer druppels.”

Sjaak, Hannie en Peter hollen al. Vader zet Nelleke op z'n schouders.

„Loop jij ook maar door,” zegt moeder. „Kun je Nelleke alvast haar cape-je omdoen en helpen de fietsen van 't slot te krijgen. Ik kom wel zo vlug mogelijk achter je aan.”

„'t Is misschien het verstandigst, maar . . .” Vader Goedemoed aarzelt toch nog even.

Maar moeder geeft hem lachend een duwtje. „Ga maar gerust jij. Heus, ik heb het liever,” laat ze er dan nog op volgen.

Als vader met Nelleke bij de fietsen komt, heeft Sjaak de jassen al van de bagagedragers gehaald en rondgedeeld. Hij hijst zich net in z'n eigen en holt dan moeder met de hare tegemoet. En dat is maar goed ook, want het begint nu opeens te regenen! Nee, verschrikkelijk.

Zie je, dat is nu toch weer echt aardig van Sjaak, denkt moeder warm. Och ja, allemaal hebben ze ten slotte hun goede en hun kwade punten. Net als wij.

Intussen overwegen ze nog even of ze naar het bos zullen rijden om daar te gaan schuilen. Maar de lucht ziet zo egaal grijs. Het is geen bui. 't Zal best de eerste uren nog door blijven plenzen en dan lekt het bos natuurlijk al lang door en komen ze van de regen in de drup. Bovendien, zo'n tijd staan valt ook niet mee. Vooral voor moeder niet. Nee.

„'t Lijkt me het verstandigst dat we maar regelrecht naar huis fietsen,” zegt vader ten slotte. „Als jullie maar heel voorzichtig zijn en denken dat je de weg nog weet, mogen jullie wel doorrijden. Kijk, Sjaak, hier heb jij de sleutel. Jij bent er toch het eerst. Kun je alvast een kopje thee zetten en zo.”

Sjaak glundert.

„Komt klaar, baas. Wil ik Nelleke achterop nemen?” biedt hij dan spontaan aan.

Vader aarzelt een ogenblik. Maar moeder zegt, vol vertrouwen in haar oudste zoon: „Doe het maar, hoor vader. Hij is wel voorzichtig.”

Nu glundert Sjaak zo mogelijk nog meer. Heerlijk dat moeder hem zo vertrouwt.

Nelleke wordt van de ene bagagedrager op de andere getild. En daar spurt Sjaak al, met z'n ene hand zorgzaam haar armpje vasthoudend, door de regen met haar weg. De anderen volgen

wat langzamer. Maar eenmaal op de grote weg duurt het niet lang of van Hannie en Peter is ook niets meer te zien.

Moeder wil vader bewegen ook maar harder te gaan rijden. Z'n alpinopetje is al helemaal doorweekt. En z'n beige regenjas ziet er al zo griezelig-bruin uit. Als die niet doorregent zo meteen. Zelf zit ze als 't ware in plastic verpakt. Een regenkapje en een lange jas, die ze helemaal tot beneden toe kan dichtmaken.

Maar vader wil het niet. „Ik vertrouw jou niet half hier alleen in die regen,” zegt hij bezorgd. „En bovendien,” en nu komen er pretlichtjes in z'n grijze ogen: „Tot aan het station zou je het misschien nog wel vinden. Maar verder . . .”

„Nou zeg,” komt moeder een beetje beledigd. „Net of ik zo'n doetje ben.”

„O nee, dat ben je lang niet. Dat weet ik wel beter,” haast vader zich met een veelbetekenend gezicht te zeggen. „Alleen maar soms, weet je. En dan speciaal zo in de vakantie.” En droog: „Je herinnert je natuurlijk helemaal niet meer dat je daar in de buurt van Wassenaar ook 's zoek geweest bent. In onze verlovingstijd. En dan daar bij . . .”

Moeders gezicht wordt één lach en prompt valt ze vader in de rede. „Schei maar uit,” zegt ze. „Ik weet al wat er verder komt. Maar weet jij nog wel, jongetje, dat jij in de tijd dat ze bij de spoorwegen nog maar tot twaalf telden in plaats van tot vierentwintig, voor je moeder heel gediensig de ochtendgelegenheid naar . . .”

En dan is het vaders beurt om moeder in de rede te vallen en te zeggen: „Stil maar. Ik ken de rest van het verhaal.”

En dan kijken ze even naar elkaar en dan tintelen de pretlichtjes in twee paar ogen, zo'n schik hebben ze bij al die leuke herinneringen daar samen in die plensregen in het verre Zuid-Limburg.

VI. VAN EEN SPROOKJESBOS EN EEN WOLKBREUK

En nu gaan we vandaag lekker naar Epen, denkt Peter bijna hardop, als hij de volgende morgen heel stilletjes, om Sjaak, die nog heerlijk op één oor ligt, niet wakker te maken, bezig is zich aan te kleden. Hij geeft daarbij een vrolijke knik in de richting van de Lange Jan en de Lange Lies, die, omdat het al een hele poos volop dag is, niet langer hun gezellige rode lichten laten schijnen, alsof hij het hun even vertellen wil.

Het is ook het eerste wat hij zegt als hij even later de kamer binnenkomt en z'n moeder daar, druk bezig met het klaar-
maken van de ontbijttafel, nog maar alleen vindt. Hij voegt er dan aan toe: „hè mam?”

Maar z'n moeder beaamt z'n woorden niet, zoals hij kennelijk veronderstelt dat ze doen zal. Ze vertelt 'm enkel zo droogweg: „Wij zeggen altijd eerst: goedemorgen, Peter.”

Nu lacht Peter. Dan geeft hij z'n moeder een klinkende zoen en zegt olijk: „Goedemorgen, mevrouw Goedemoed. Hebt u goed geslapen?”

„Uitstekend, jongheer Goedemoed. Dank je,” gaat moeder meteen op zijn deftige toon in. „Ik wens je ook goedemorgen.”

„Dank u. Dank u.” Peter maakt een heerlijk-scheve buiging. Maar dan is het ook weer gedaan met de deftigdoenerij. Daarvoor zit de beloofde dag naar Epen hem veel te hoog.

„Vandaag gaan we fijn naar Epen, hè moeder?” begint hij opnieuw, al bij voorbaat geestdriftig.

Je ziet aan moeder Goedemoeds gezicht, dat ze het echt sneu vindt dat ze nu niet even enthousiast kan zeggen: „Ja, enig, hè jongen?” Maar ze komt toch eerlijk: „Dat denk ik niet, Peet.”

Peters daarnet nog zo blij gezicht verandert op slag.

„En waarom nou weer niet?” Hij zegt het maar een beetje kribbig. Gister niet en nu vandaag weer niet. Nu ja, gister ging het niet. Maar vandaag . . .

Z'n moeder doet net of ze die onaardige toon niet hoort. Ze krijgt een beetje medelijden met hem, omdat ze best begrijpen kan dat het een teleurstelling voor hem is. Ze laat het brood, dat ze bezig was te snijden, het brood en schenkt gauw een kopje thee voor hem in.

„Hier, jô, lekker,” zegt ze hartelijk, terwijl ze het hem geeft met een dik-beboterde en besuikerde beschuit erbij.

„Mm. Heerlijk,” weet Peter, ondanks z'n donker gezicht dan toch te waardenen. Hij begint meteen te smullen.

„Omdat we daar een lange wandeling willen gaan maken,” beantwoordt moeder na dit kleine intermezzo dan vriendelijk z'n vraag. „Voor Epen hebben we mooi, vast weer nodig, weet je. Dat begrijp je toch wel, hè?”

Maar Peter zegt boe noch ba.

Dan gaat z'n moeder rustig verder: „En nu vertelden ze door de radio gisteravond dat er vandaag hier en daar onweersbuien worden verwacht.”

Peter schijnt plotseling z'n spraakvermogen, dat weg leek te zijn, terug te krijgen.

„Nou ja, maar die hoeven hier toch zeker niet net precies te komen,” vindt hij, terwijl hij het smikkelen van z'n beschuit even staakt. Hij geeft zich zo gauw niet gewonnen. Als je dat maar weet.

„Nee, natuurlijk niet,” geeft z'n moeder dadelijk toe. „Maar als ik de lucht zo 's bekijk.”

Ze heeft zich zelf intussen ook een kopje thee ingeschonken en gaat een ogenblik rustig bij haar jongste zoon zitten.

't Is nog zo stil in huis. De rest van de familie slaapt nog. Of ligt heerlijk in bed te lezen, iets, wat voor al de Goedemoeds die lezen kunnen, vader en moeder inclus, tot de vakantie-geneugten behoort. Wat niet betekent dat ze het buiten de

vakanties om niet graag doen. Ze hebben er dan alleen niet zoveel tijd voor. Nelleke zal later beslist geen uitzondering op deze regel zijn. Die stopt nu 's avonds, als ze de kans krijgt, ook al een boek onder haar hoofdkussen om, als ze de volgende morgen wakker wordt, de plaatjes ervan te kunnen bekijken.

Eigenlijk is het reuze gezellig zo met z'n tweetjes, denkt Peter dan opeens. Hij stopt een beetje spijtig, omdat de traktatie alweer op is, z'n laatste stukje beschuit in z'n mond, drinkt z'n thee uit en kijkt onderwijl ook 's naar buiten. Veel verstand van de lucht heeft hij nog niet, maar hij ziet toch wel dat die nu in ieder geval geen zonnige dag belooft.

Onwillekeurig haalt hij even z'n iets aflopende schouders op.

„Nou ja, dan is er niets aan te doen, hè?” zegt hij gelaten. En met het volste vertrouwen nu weer: „Dan maken we wel een ander gezellig plannetje, hè mam?”

„Natuurlijk, jô,” komt die, kennelijk blij dat Peter alweer over z'n teleurstelling heen lijkt te zijn. „Ik dacht zo: vanmorgen maken we eerst maar weer vlug met z'n allen het huis een beetje op orde. Dan gaan we zo gauw mogelijk eten. En als het weer er dan maar een beetje op lijkt, gaan we fijn ergens naar toe, waar we niet zo van het weer afhankelijk zijn als in Epen. We hebben nog zoveel op ons programma.”

„Och ja.” Peter heeft er alweer helemaal vrede mee. Wat geeft het eigenlijk ook of ze een dag of wat later naar Epen gaan. Als ze er maar komen.

Als het weer zich aardig goed houdt, besluiten ze op een tweede „ronde-tafelconferentie” tot een middagtochtje naar Valkenburg. Vader, Sjaak en Hannie zullen er op de fiets naar toe gaan. Moeder met de kleintjes, zoals vader met een knipoog naar Peter zegt, met de trein.

Maar Peter klimt niet, zoals vader eigenlijk verwacht, op de kast. O nee.

„Ik vind het best, hoor, om met de trein te gaan,” houdt hij zich groot. En dan met een effen gezicht, dat hij intussen maar

met moeite in de plooi houdt: „Loop ik ook niet de kans dat ik halverwegen niet verder kan, zoals Hannie.”

„Net of ik dat wel doe,” komt die meteen verontwaardigd.

„Dat had je gedroomd, jochie. Zou je wel willen, hè?”

Peter kijkt haar 's aan.

„Och nee, dat nu ook weer niet. Dat lijkt me maar sneu voor vader en Sjaak, zie je,” zegt hij dan met datzelfde effen snuit.

„Voor vader en Sjaak,” snuift Hannie minachtend. „Jij . . .”

Maar Sjaak klopt Peter waardierend op z'n rug. Wel iets te hardhandig naar Peters zin, maar dat laat hij natuurlijk niet blijken.

„Goed zo, broertje, dat begint erop te lijken,” prijst Sjaak intussen vaderlijk. „Jij leert het plagen al flink. Is altijd gemakkelijk, jô. Vooral als er meiden in de buurt zijn.”

„Meiden!” Hannie ploft zowat van woede. „Jij . . . jullie . . .” Ze is zo briesend, dat ze eenvoudig niet uit haar woorden kan komen en gewoon begint te hakkelen.

Maar haar moeder komt sussend: „Kind, laat je toch niet kennen. Daar is het die blagen immers juist om begonnen.”

„Nou ja,” zegt Hannie, nog diep-beledigd. Maar dan is ze toch zo verstandig om er verder het zwijgen toe te doen.

Het wordt een kostelijke middag. Vader, Sjaak en Hannie zijn wat eerder de deur uitgegaan dan moeder met de jongste twee Goedemoedjes en staan hen in Valkenburg al op te wachten als ze daar na een heel mooi tochtje uit de trein stappen. Ze hebben hun fietsen al ergens gestald, zodat ze dadelijk gezessen op pad kunnen gaan.

Moeder houdt Nelleke stevig bij de hand, want het is me daar druk in Valkenburg! Verschrikkelijk. De trottoirs zijn vol vakantiegangsters. En de auto's, de brommers, de scooters en de fietsen rijden maar af en aan. 't Is trouwens geen wonder. Er valt hier ook zoveel te beleven. Via de richtingbordjes ontdekken de Goedemoeds al gauw dat hier zo'n massa bezienswaardigheden zijn, dat ze er geen ogenblik over hoeven te piekeren

om die allemaal af te werken. Ze moeten keus maken. Nu, dat vinden ze zo moeilijk niet. Dat wil zeggen: vijf van de zes. Peter vindt het namelijk wel. Als vader en Sjaak al lang besloten hebben om naar de imitatie-kolenmijn te gaan en moeder samen met Hannie en Nelleke een bezoek aan het sprookjesbos gekozen heeft, staat hij nog aldoor in tweestrijd. Met wie zal hij meegaan? Met vader of met moeder? Hij weet maar niet wat hij doen zal. Het liefst zou hij natuurlijk èn naar die mijn èn naar dat bos gaan. Zo'n nagemaakte kolenmijn is vanzelf machtig interessant. Als hij daar straks op school over zou kunnen opscheppen. Nou! Dat zou even wat zijn. Maar een sprookjesbos lijkt 'm toch ook enig. Eigenlijk . . . , eigenlijk lijkt 'm dat als het erop aankomt nog het mooist. Eerlijk. Als Sjaak maar niet zegt dat zo'n sprookjesbos vreeslijk kinderachtig is. Alleen maar iets voor meisjes en zo. Want dan . . . Maar moeder gaat er immers ook naar toe en . . . Vooruit, wat kan het hem ook schelen wat Sjaak beweert of niet beweert.

„Ik ga met u mee, mam,” zegt hij opeens vastbesloten.

„Hè, hè, eindelijk,” zucht Sjaak.

Maar voordat hij meer kan zeggen, komt moeder gauw: „Wat je gelijk hebt, Peet.” En Nelleke geeft 'm meteen een hand.

„Ikke wil met jou lopen,” zegt ze zeer beslist.

Vader en moeder overleggen intussen waar ze elkaar terug zullen vinden.

„Bij de ruïne?” vraagt moeder ten slotte.

„Best. Dat lijkt me een geschikte plaats,” zegt vader dadelijk.

„En dan om een uur of vier?”

„Ja, goed,” knikt moeder. „Dan hebben we, dunkt me, allemaal ruimschoots de tijd om alles rustig te bekijken. En 't komt niet op een kwartiertje aan ten slotte.”

„Nee, natuurlijk niet,” is vader dat met haar eens. „Prachtig. Dat is dan dus afgesproken. Om een uur of vier bij de ruïne.

Nou, dan gaan we maar, hè? Veel genoeg jullie, hoor.”

„Dank je. Ook veel plezier.”

„Tot straks.”

„Tot straks.”

Nu gaan ze ieder een kant uit. En als Nelleke een ogenblik later omkijkt om pappa en Sjaak nog 's na te wuiven, is er al geen spoor meer van die twee te ontdekken. Ze zijn meteen in de massa verdwenen.

Moeder, de meisjes en Peter krijgen geen spijt van hun keus. Het wordt een echte feestmiddag daar in dat Valkenburgse sprookjesbos. Ze wandelen en klimmen maar van het ene aardige sprookjeshuis naar het andere. Ze liggen in het hele bos op de heuvel verspreid, maar aardige stenen kabouters geven de richting aan en wijzen hun de weg. Ze gluren bij de huisjes door de ruitjes en zien Roodkapje in haar mooie pakje staan naast grootmoeders bed, waarin die nare, boze wolf met grootmoeders kleren aan ligt. Zo'n lelijke bedrieger. Ze bewonderen Sneeuwitje en haar zeven trouwe dwergen. Ze bekijken Vrouw Holle en o, nog veel meer. Hans en Grietje en de valse heks, die hen gevangen nam. De wolf en de zeven snoezige geitjes. Die geitjes lijken toch zo echt. Daar zijn Peter en Nelleke bijna niet bij vandaan te krijgen. Ze genieten heel de middag tot en met. De verrukte uitroepen zijn niet van de lucht. Ze weten bijna niet wat ze het mooist en het echtst vinden en ze raken er gewoon niet op uitgekeken.

De tijd vliegt intussen om. De kinderen zouden best nog een tweede keer langs al die sprookjeshuisjes willen dwalen en de reus van Klein Duimpje nog 's weer in het bos willen zien liggen. Maar daarvoor kan moeder echt de moed niet opbrengen. Het gaat trouwens ook niet om de tijd. Het is al bij vieren en al te lang willen ze vader en Sjaak liever ook niet laten wachten. Als ze ten slotte bij de ruïne komen, zijn die twee daar al. Maar nog niet lang gelukkig. „Misschien vijf minuten,” zeggen ze. Ze hebben zich dus allemaal keurig aan hun afspraak gehouden. Vader en Sjaak zijn ook erg tevreden over hun keus. Ze vertellen elkaar van hun belevenissen, smullen van heerlijk-verse

krentenbroodjes, die moeder onderweg gekocht heeft en rusten intussen fijn een beetje uit.

Het is eigenlijk de hele middag al broeierig warm. Ze voelen zich allemaal wat loom nu. Maar opeens zegt vader, die, onder het praten door, de lucht al 's zo stilletjesweg bekeken heeft: „'t Lijkt me verstandiger om nu maar op te breken, moeder. De middag is mooi geweest. We zijn allemaal een beetje moe van het gesjouw. En eerlijk gezegd: ik vertrouw de lucht eigenlijk niet.”

Nu kijkt moeder ook. Ai, wat heeft die lucht opeens een wonderlijk-gele kleur gekregen. Hij ziet er echt een beetje onheilspellend uit. Als daar geen onweer uit komt, valt het haar honderd parten mee.

Maar ze is zo verstandig haar vermoeden niet uit te spreken. Hannie is ronduit bang voor onweer. En misschien valt het immers nog mee. Maar 't is wel beter dat ze nu in ieder geval dadelijk naar huis gaan.

Ze knikt. „Je hebt gelijk, vader,” zegt ze dan. En tegen de kinderen, lachend: „Kom, jongens, we gaan. We willen liever niet weer een nat pak ophalen zoals gister, hè?”

Nee, daar voelen ze nu echt geen van allen iets voor. Boe, zo drijf als ze toen, ondanks de regenjassen, toch nog geworden zijn. Maar jammer vinden ze het wel dat ze nu al moeten gaan opbreken.

„Brengeu we moeder eerst naar de trein, vader?” vraagt Hannie, terwijl ze maar een beetje traag overeind komt. Ze zaten hier nu net zo lekker. Ze zou hier zo graag nog wat langer hebben willen blijven. En Valkenburg vindt ze zo gezellig. Ze wil hun zijn hier zo lang mogelijk proberen te rekken en daarom . . .

Maar nog voordat vader haar kan antwoorden, zegt moeder al: „Nee, doe dat nu niet. Wij redden ons wel. Halen jullie nu maar gauw jullie fietsen en rij dan meteen weg. Dat is veel beter. Misschien komen jullie dan nog droog over.”

Vader knikt. Moeder heeft gelijk.

„Ja, dat is werkelijk beter,” vindt hij ook. „Nou, tot straks thuis dan, hè? Voorzichtig zijn, hoor.”

„Ja. Maar jullie ook. Proberen ergens te schuilen als 't weer zo gaat gieten als gister, hoor. Wij blijven als we aankomen wel in de stationswachtkamer als 't nodig is.”

„Afgesproken. Daag.” Vader en Sjaak benen met grote passen weg.

Hannie moet wel volgen. Ze loopt op een sukkeldrafje naast hen. Anders kan ze hen onmogelijk bijhouden. In stilte moppert ze. Dat Sjaak nu zo gaat rennen, nou ja. Daar is hij nu eenmaal Sjaak voor. Maar dat vader het al even hard doet en geen ogenblik aan haar schijnt te denken. Ze klemt haar lippen intussen stijf op elkaar. Ze zegt het niet. Kun je net denken. Ze past wel op. Dan nog maar een beetje warmer en moeier worden.

„Daag.” Moeder kijkt hen een beetje bezorgd na. Zouden ze het nog wel halen? Ze zei wel: proberen ergens te schuilen als het weer zo gaat gieten, maar ze bedoelde natuurlijk in de eerste plaats: als het gaat onweren. Maar dat heeft vader wel begrepen. Dat heeft ze aan z'n ogen gezien. En vader is gelukkig voorzichtig genoeg. Die waagt niets, zoals Sjaak misschien zou doen als hij nu alleen was. Zo'n jongen denkt zo gauw: o, dat kan nog wel. Ja, 't is een hele geruststelling dat vader erbij is. En verder moet ze 't maar overgeven. Misschien blijft het ook nog wel bij dreigen en komt er helemaal geen onweer. Of drijft de bui verder en barst hij ergens anders los. Ze moet het beste er maar van hopen.

Ze haast zich intussen al, voor zover de drukte in de Valkenburgse straten dat toelaat tenminste, met Petèr en Nelleke naar 't station. Die twee hebben gelukkig nergens erg in en babbelen honderd uit. Telkens willen ze voor de winkels blijven staan, omdat ze in de etalages zoveel moois ontdekken. Maar moeder gunt hun daar deze keer geen tijd voor en heut hen dan meteen weer op met een: „Kom, jongens, opschieten.” Ze vindt het wel een beetje sneu voor die twee, maar het moet wel.

Peter en Nelleke lopen dan weer even gehoorzaam verder. Maar een ogenblik later lijken ze weer helemaal vergeten dat ze haast hebben. Dan neemt de een of andere pop of spoor trein weer al hun gedachten in beslag.

Maar moeder vergeet dat geen moment en drijft hen weer verder. „Later gaan we 's weer winkels kijken, hoor,” belooft ze intussen. „We moeten nu naar 't station. Misschien halen we de trein van vijf uur dan nog.”

Natuurlijk zijn ze ten slotte nog wel tien minuten te vroeg bij 't station. Maar dat is toch wel fijn, want net als ze goed en wel in de wachkamer zitten, zien ze het voor de eerste keer lichten. Een hele poos later rommelt het pas. Maar 't wordt dus wel onweer. Gelukkig dat de bui nog veraf is. Als vader en Sjaak en Hannie vlug opschieten. Wie weet. Misschien . . .

Maar als ze in de trein zitten, wordt het lichten feller en het rommelen komt na iedere bliksemflits vlugger. Al gauw kun je het geen rommelen meer noemen. Het worden harde donderslagen. Dat zo'n bui toch zo snel dichterbij kan komen. Maar het is nu ook allerminst meer windstil.

Gelukkig maakt de trein zoveel kabaal, dat Peter en Nelleke er niet eens zo heel veel erg in hebben. Maar moeder heeft dat zoveel te meer. Ze zal blij wezen als ze straks weer allemaal veilig thuis mogen zijn. Blij en dankbaar.

Als ze in Klimmen-Ransdaal zijn, vallen de eerste regendruppels. Gelukkig. En als de trein in Voerendaal stopt, plenst het al.

„Dat is goed, hè moeder? Dan gaat het onweer gauwer over,” zegt Peter wijs.

„Ja, hoor,” antwoordt moeder. Maar haar ogen zoeken intussen onrustig de lucht af. Waar vader en Sjaak en Hannie nu zijn? Ze heeft er geen idee van. Maar . . ., ze zijn net als zij hier in Gods hand. Dat moet ze niet vergeten.

Precies om zestien over vijf stoppen ze op hun eigen station. Het onweert nog, al zakt het gelukkig al aardig af, maar het

giet. Nee, verschrikkelijk. Ze kunnen er onmogelijk door zo. „Kom maar gauw, jongens. We gaan lekker naar de wachtkamer,” is moeder dadelijk besloten.

Ze lopen er op een holletje, hand in hand, naar toe. Maar zelfs in dat ogenblikje worden ze nog flink nat.

De wachtkamer zit behoorlijk vol. Maar dicht bij het raam ontdekken Peters pientere ogen, die vliegensvlug het hele zaaltje doorschieten, gelukkig nog een lege stoel. Die is natuurlijk voor moeder.

Bang dat een ander hem net voor zal zijn, glipt hij aalvlug tussen de mensen door en bezet hem. Zo, nu kan mam tenminste zitten.

Z'n moeder begrijpt niet waar hij toch zo gauw gebleven is en kijkt zoekend rond.

Peter ziet het en schreeuwt meteen triomfantelijk boven al het gepraat en geroezemoes van de mensen om hem heen uit: „Hier, mam! Hier!” Hij wenkt daarbij met zo'n grote armzwaai in de richting, die z'n moeder moet hebben, dat ze nu in een ommezien bij hem is.

Een nogal opgemaakte dame aan het tafeltje naast hen kijkt hem opvallend misprijzend aan. Je ziet haar bijna denken: wat een onbeschaafd jongetje.

Moeder, aan wie dat niet ontgaat, schaamt zich prompt een beetje. Maar Peter, die het ook best ziet, trekt er zich geen sikkepitje van aan. Hij kan toch zeker niet gaan fluisteren. Dat zou moeder nogal gehoord hebben hier in al die herrie. En moeder ophalen kon hij evenmin, want dan had iemand anders dit plaatsje natuurlijk ogenblikkelijk ingepikt. O zo.

„Hier, mam, voor u,” zegt hij blij, terwijl hij de stoel aan z'n moeder geeft. En een beetje trots: „Fijn dat ik 'm nog net voor u kon bezetten, hè?”

Moeder gaat meteen zitten. „Nou, erg fijn, jongen. Welbedankt, hoor.” Moeder lapt die nette dame opeens ook kwajongensachtig aan haar laars. En warm laat ze erop volgen: „Toch maar goed dat we jou bij ons hebben, jô.”

Peter glundert. Hij voelt zich meer dan ooit ridder. Niet alleen van Nelleke. Maar nu ook van moeder. Vader is er ten slotte niet en . . .

„Als u Nelleke nu op schoot neemt,” stelt hij voor. „Ik kan best staan.”

„Ja, ikke bij mammi op schootje zitten.” Nelleke praat opeens als een kindje van drie.

„Baby,” plaagt Peter, „wat stel je je weer lekker aan, hè? Zou je je duim ook nog maar niet in je mond stoppen, jij?” Maar hij geeft haar tegelijk een zuurtje, dat hij ergens uit een van z'n zakken te voorschijn tovert. Eigenlijk vindt hij z'n kleine zus juist vreselijk lief als ze zo kinderachtig doet.

Nelleke, die rakker, weet dat best. Ze trekt zich dan ook niets van dat „baby” aan, stopt het snoepje gauw in haar mond en kruipt dan heerlijk bij haar moeder op schoot. Peter gaat voor het raam staan. Dat is zo ongezellig hoog aangebracht, dat moeder en Nelleke er niet door kunnen kijken nu ze zitten. Maar hij kan vanaf z'n staanplaats het hele stationsplein plus een deel van de straten die erop „uitmonden”, prachtig overzien.

Als je niet beter wist, zou je denken dat het al avond was, zo donker is het buiten. De lantaarns en de lampen in de winkels en de lichtreclames niet te vergeten — rood en geel en groen — branden allemaal. En het giet maar. Hoe langer hoe harder. In de plassen tuimelen de grappige „kopjes en schoteltjes”, die de regen maakt, hoe langer hoe sneller naast mekaar neer. Een leuk gezicht vindt Peter het. Hij vermaakt er zich een hele poos mee. Maar plotseling ziet hij geen enkele kop en schotel meer, omdat de wind de regen opeens als een wolk van wit stof over het plein laat stuiven.

Peter is er een ogenblik beduusd van. Lieve tijd, wat gebeurt er toch opeens! Maar dan begint hij te grinniken daar in z'n eentje voor dat wachtkamerraam. Het is misschien niet erg aardig van 'm, dat weet hij wel, want de mensen, om wie hij zo'n pret heeft, hebben het heus zo plezierig niet, maar hij kan

het eenvoudig niet laten. Het is ook zo'n vermakelijk gezicht zoals ze daar, verreweg de meesten met benauwde gezichten in de zotste tenues, door al die nattigheid rennen, als is het voor hun leven. Zo maar kriskras door elkaar het plein over naar het station en uit het station. Naar en van de bussen en taxi's. En noem maar op.

Peter geniet tot en met. En opeens schatert hij het uit van de lach. Een dikke mijnheer in een licht zomerpak, z'n aktentas met beide handen stevig op z'n kale hoofd gedrukt, kennelijk om z'n bol tegen de regen te beschermen, houdt me daar dan toch opeens met een zo onnozel gezicht nog net op het laatste nippertje halt voor een hem voorbijracende auto, waaruit je iemand, zo naar z'n gezicht te oordelen, hem iets niet bepaald vriendelijks ziet toeschreeuwen en komt daarbij ook nog pardoes in zo'n diepe plas terecht, dat het water 'm meteen tot boven z'n schoenen staat, dat Peter zich gewoon op de knieën moet slaan van de pret. Zoals die man kijkt. Je moest 'm op een foto kunnen zetten.

Hij keert zich meteen om naar moeder en Nelleke.

„Moeder. Nelleke. Kom 's gauw kijken,” zegt hij. „Zo enig.” Maar z'n moeder schudt glimlachend „nee” en knikt dan met haar hoofd in de richting van Nelleke. Die heeft zowaar kans gezien midden in het geroezemoes en het af- en aangeloopt in slaap te sukkelen. Hoe bestaat het.

Ook daar moet Peter om lachen. Hij geeft z'n moeder een grote knipoog van verstandhouding en keert zich dan gauw weer om. Meteen ziet hij alweer iets anders, dat z'n aandacht trekt. Een vader probeert maar liefst drie van z'n kinderen onder z'n loden regenjas tegen de nattigheid te beschermen en intussen nog te draven ook. 't Is gewoon geen gezicht. Als die jas niet scheurt straks. Nou.

Hij verliest ze uit het oog als ze wachten moeten voor een file auto's. Maar het hindert niet. Er is alweer wat nieuws te zien. Deze keer een Ambonnees, die, terwijl iedereen holt, rustig in de richting van 't station kuiert. Hij zet daarbij een gezicht als-

of heel deze wolkbreuk hem net helemaal niks doet en alsof hij al die hollende mensen wel zou willen toeroepen: „Kalmte alleen kan je redden, luitjes. En bedenk dit: het meeste valt naast je neer.” Wat een ijskoude. Maar ja, hij moet natuurlijk ook wel doen alsof, want hij kan eenvoudig niet vlug vooruit komen. Aan z'n ene arm hangt een kleine, oude vrouw. Aan z'n andere een jonge met een baby op haar arm. Natuurlijk z'n moeder en z'n vrouw, denkt Peter. Hij vindt het evengoed reuze van die man dat hij zo rustig en met zo'n plezierig gezicht tussen die beide dames in blijft lopen en hen veilig door het gewirwar van die dravende mensen en toeterende auto's en lawaaiende brommers heenloodst.

O, wacht even. Het verkeer zit weer 's even helemaal in de knoop. Nu zal die agent met z'n witte pet op en z'n witte riem om zo wel weer ergens hier vanuit het stationsgebouw vandaan te voorschijn schieten als een duveltje uit een doosje. Dat vindt hij toch elke keer weer zo'n vermakelijk gezicht. Ja, daar heb je hem al. Met veel gebaren en zo te zien de moed der wanhoop regelt hij het verkeer in de stromende regen. Maar zodra het maar weer een beetje loopt, verdwijnt hij ijlings in z'n schuilplaats. Totdat het opnieuw vastloopt natuurlijk, denkt Peter. En dat duurt maar een ogenblik. O, kijk, daar is hij alweer. Nee, nu zijn ze samen. Leuk. Gaan ze natuurlijk met z'n tweeën het spelletje spelen. Want een grappig spel, dat lijkt het net, als je 't hem vraagt.

Peter verkneutert zich. Een machtig gezicht vindt hij het. Zal hij straks thuis 's allemaal in kleuren en geuren vertellen. Reken maar. Evengoed jammer dat moeder er zo helemaal niets van ziet.

Hij kijkt nog 's om. Nee, 't zal niet gaan. Nelleke slaapt nog steeds. Een sof voor moeder. Nou ja, niks aan te doen.

Peters ogen dwalen alweer over het plein. Maar opeens gaan ze groot van verwondering in een richting, waaruit met veel lawaai een auto komt aanrijden. En wat voor een auto. Bovenop flakkert een rood licht. Aan - uit - aan - uit. Zo eentje heeft

hij nog nooit eerder gezien. Kijk, nu stopt hij. Iemand opent het portier en begint druk te wenken. Wie . . .

O, daar komen de verkeersagenten samen aangerend, regelrecht op de wagen aan. Gaan ze de chauffeur vertellen dat die auto daar niet mag stoppen of . . .

Opeens valt Peters mond gewoon open van verbazing. Want de agenten vertellen helemaal niets. Ze duiken alleen maar vliegensvlug en deksels handig de wagen in en meteen rijdt hij alweer weg ook met z'n rode licht uit - aan - uit - aan. As je me nou toch. Wie moet er nu het verkeer verder regelen? Dat zijn me ook een paar mooie. Nu, vooruit maar, hij kan er ook niks aan doen. 't Was natuurlijk een politieauto die hen kwam halen. Hun diensttijd zal wel om geweest zijn. En ze zullen misschien vanuit het station wel gebeld hebben: halen jullie ons even? Nou, mooi vindt hij het niet. Als er nu anderen voor hen in de plaats gekomen waren. Maar dat is niet zo. Hij vindt dat ze gewoon van hun post gelopen zijn. Op andere dagen mag hier dan misschien op deze tijd van de dag geen verkeersagent meer nodig zijn, maar nu met dit noodweer. Nee, 't valt 'm lelijk tegen van die luitjes. Hij zou het vast nooit gedaan hebben. Nou ja, ze waren immers ook al als de dood voor een nat pak. Anders zouden ze niet telkens als het nog maar amper kon weer gauw een droog plekje opgezocht hebben. Zij hebben dat vanzelf ook wel gedaan, moeder en Nel en hij. Maar dat is ten slotte heel iets anders. Een politie. En dan nog wel een verkeersagent. Nee, hoor, hij vindt het maar papkereltjes. Of ze van zout of suiker zijn. Snertventjes. Daar dan.

Maar dan is er alweer iets anders, dat z'n ogen gevangen houdt. Er zijn weer een paar bussen aangekomen. Het geren, dat even iets minder geworden was, begint opnieuw. Geestelijken in bruine en zwarte pijen. Jonge meisjes en vrouwen met witte plastic regenkapjes op. 't Is gewoon verbazend hoeveel dames zo'n ding hebben. Hij telt er zo maar eventjes twintig. Nee maar, daar loopt ook al een vent met zo'n ding op z'n hoofd. Hij zou toch liever. Dan zijn er paartjes, ondanks de regen

innig omstrengeld en terwijl ze hollen nog smoor-verliefd naar mekaar kijkend. Ze moesten zelf 's kunnen zien hoe idioot of dat staat. Dan zouden ze er vast wel gauw mee uitscheiden, denkt Peter met diepe minachting.

Er zijn hele gezinnen, regenjassen en jacks en vesten over het hoofd. En maar hollen, jongens. De taxichauffeurs doen beste zaken. Ze rijden maar af en aan. En nog maar amper staan ze of ze worden gewoon weer belegerd. Mooi voor ze, denkt Peter. Hebben die tenminste een goede dag.

Nee, kijk nou toch 's. Om te brullen gewoon. Tussen al die rennende mensen loopt opeens heel deftig met kleine, voorzichtigte pasjes een jong meisje in een wit met lichtblauw nylon jurk op witte zomerschoentjes onder een prachtig parapluutje z'n raam voorbij. Ze kan natuurlijk ook niet vlugger vanwege die gekke, dunne, hoge hakjes, begrijpt Peter. Nu, hij heeft helemaal geen medelijden met haar, hoor. Geen sikkepitje. Moet ze ook maar niet zulke idiote schoenen aantrekken.

Nee, Peter Goedemoed verveelt zich geen ogenblik daar voor dat raam in die stationswachtkamer, al staat hij er ook nog zo'n tijd. Pas na een uur wordt de regen eindelijk iets minder. Droog is het nog lang niet, maar ze hebben ten slotte hun regenjassen. Het onweer is helemaal over en moeder vindt dat ze het nu toch maar 's moeten wagen. Als ze willen wachten tot er geen druppel meer valt, zitten ze hier misschien vanavond om tien uur nog.

Moeder maakt Nelleke voorzichtig wakker, roept Peter bij het raam vandaan en dan gaan ze gedrieën, Nelleke, nog een beetje slaapdronken tussen moeder en Peter in, op stap en langs de kortste weg naar huis.

De volgende morgen wordt er door de radio verteld dat er op het vliegveld Zuid-Limburg 33 millimeter neerslag is gevallen. In Eelde 0,2 millimeter.

„Of wij ons deel hier dus ook gekregen hebben,” komt vader. „Lieve tijd, 33 millimeter maar even. Dat is niet niks.”

„Nou! En dat wij dat nu net meegemaakt hebben, hè?” zegt Hannie met een verrukt gezichtje. Ze is blijkbaar op dit ogenblik even totaal vergeten hoe bang ze gister met het onweer was. Vooral daar in die bakkerswinkel, waarin ze binnengevlucht waren om te schuilen. En ook hoe ze naderhand mopperde toen ze toch nog door de stromende regen naar huis moesten trappen, omdat vader zei dat ze daar ten slotte niet tot middernacht konden blijven rondhangen.

Peter heeft z'n handen in z'n broekzakken gestopt.

„Mchtig interessant,” komt hij dan op een toon, als was hij op z'n minst zo oud als Sjaak. „Mchtig.”

Vader en moeder Goedemoed glimlachen over de hoofden van de kinderen heen naar elkaar.

VII. PETER EN SJENG

Op z'n tenen sluipt vader Goedemoed de slaapkamer uit. Moeder heeft hem al zoveel morgens een kopje thee met een beschuit op bed gebracht. Nu is hij dan eindelijk 's het eerst wakker gelukkig en zal hij er haar 's mee verwennen.

Maar eenmaal op de gang blijft hij muisstil staan. In de kamer van Sjaak en Peter zingen ze. Peter en Nelleke. Hij hoort het ogenblikkelijk. Nelleke is natuurlijk toen ze wakker werd 's weer stilletjes naar Peter toe gegaan en lekker bij 'm in bed gekropen, de rakker. Trouwens, hij moet haar ook niet zo maar beschuldigen. Peter kan haar ook net zo goed opgehaald hebben. Die twee zijn nu eenmaal dol op elkaar.

— Blij, blij, mijn hartje is altijd blij.
Blij, blij, mijn hartje is altijd blij,
want Jezus kwam op aard voor mij.
Daarom is mijn jonge hart ook altijd blij!

Hij luistert ontroerd. De kinderen zingen maar door.

— want Jezus stierf aan 't kruis voor mij.
Daarom is mijn jonge hart ook altijd blij!

Opeens staat moeder naast hem. Ze steekt haar arm door de zijne en zegt geen woord. Ze glimlacht alleen maar naar hem. Nu luisteren ze samen.

— Blij, blij, mijn hartje is altijd blij.
Blij, blij, mijn hartje is altijd blij,
want Jezus rees uit 't graf voor mij.
Daarom is mijn jonge hart ook altijd blij.

„Heerlijk, hè?” fluistert vader dan.

Moeder knikt, tranen van ontroering in haar ogen. De kinderen, onbewust van hun gehoor, zijn intussen al aan het vierde couplet bezig.

— want Jezus leeft en bidt voor mij.
Daarom is mijn jonge hart ook altijd blij.

„Nu niet meer,” zegt Nelleke dan opeens luid en heel beslist.

„Nee. We zingen ze allemaal,” vindt Peter. „Toe, Nelleke, nog twee versjes.”

„Nee.”

Moeder weet precies hoe Nelleke nu kijkt en ze weet ook dat het „nee” zal blijven. Ja, dat is zo mooi niet, maar als die Nelleke iets niet wil, nou, berg je dan maar. Zo'n kleine stijfkop.

„Dat is nou niet aardig van Nelleke, hè?” zegt vader, een beetje teleurgesteld in z'n jongste dochter.

„Nee, dat is het zeker niet,” is moeder het met hem eens.

„Zo zie je maar weer dat we heus geen volmaakte kinderen hebben.”

„Nee.”

„Nou, dan zing ik alleen verder,” zegt Peter intussen doodbedaard.

„Nee,” komt Nelleke weer. „Jij ook niet.”

„Ikke wel.” Peter is als 't erop aankomt ook vasthoudend. En onverstoort zingt hij, door Nelleke's gepraat, waarmee ze hem wil afleiden, heen, de overige versjes van het lied met z'n hoge jongensstem.

— want Jezus komt weer terug voor mij
en — die Jezus is een Vriend van mij.

Als de laatste regel uitgezongen is, trekt moeder haar arm uit die van vader terug, maakt voorzichtig de deur van de jongens-

slaapkamer open en stapt naar binnen. Vader volgt haar op de voet.

„Dat was mooi, Peter,” fluistert ze om Sjaak, die door het zingen is heen geslapen nota bene, niet wakker te maken.

„Ikke heb ook meegezingd,” komt Nelleke een tikkeltje beledigd.

„Dat hebben we wel gehoord,” vertelt vader haar nu. „Maar toen wilde jij opeens niet meer, hè?”

„Nee.” Nelleke schudt haar hoofd. „Ikke had geen zin meer.” „En mamma en ik vonden het juist zo’n mooi versje.”

„Van de Youth for Christ,” zegt Nelleke nu trots en ze spreekt de Engelse woorden bijna foutloos uit. „In de tent geleerd.”

„’t Is waar, daar zijn jullie een tijd terug ’s heen geweest, hè?” herinnert vader zich nu. „Knap dat jullie het versje nog helemaal kennen, hoor.”

„We gingen immers alle dagen. Net zolang als hij er stond,” komt Peter nu. Dat vader dat nu toch niet meer weet. Nu ja, vader heeft natuurlijk ook zoveel aan z’n hoofd, maar . . .

„We kregen allemaal een boekje, waar die versjes in stonden en elke keer als we kwamen, plakten ze daar een plaatje in,” vertelt hij dan verder om vaders geheugen op te frissen.

„Ja, ja,” knikt vader. „Nu herinner ik het me weer.” Hij begint te lachen. „Eén keer was Nelleke op de een of andere manier alleen in die tent verzeild geraakt en toen is ze door een wildvreemd meisje thuisgebracht.”

Nu komt Nelleke los.

„Nou ja, ik stond bij Peters school op Peter te wachten,” begint ze. „En Peter kwam niet. En toen zag ik de werkster van mevrouw Bouma op de fiets. Nou en toen heb ik gevraagd of ze me er even heen wilde brengen, want ik dacht dat Peter al weg was. Nou en dat heeft ze gedaan. Maar Peter was niet in de tent. En toen kwam ik eruit en ik wist de weg niet. Nou en toen begon ik te huilen. En toen kwam tante Annie naar me toe” . . .

„Dat is een van de dames, die altijd van de Here Jezus vertelde in de tent,” vertelt Peter er gauw tussendoor.

„Nou en toen zei ze: „Waarom schrei je?” gaat Nelleke met-een weer verder. „Nou en ik zei: Ik weet niet hoe ik thuis moet komen.” Nou en toen vroeg ze: „Weet je wel waar je woont?” Nou, vanzelf, dat wist ik best. Sint Maartenstraat 18. Nou en toen zei een groot meisje: „O, die weet ik wel, juffrouw. Ik zal haar wel even thuisbrengen.” Nou en toen ben ik weer bij mammi gekomen.”

Haar moeder moet haar even knuffelen. „Nou en nu gaan we maar 's opstaan, niet, juffrouw Nou,” zegt ze lachend.

„Eerst een kopje thee,” commandeert Nelleke.

„Ben je?” zegt haar moeder. „Kom er maar gauw uit, kleine luiak. We willen nog een heleboel doen vandaag.”

Peter is rechtop in bed gaan zitten. Hij kijkt 's naar de Lange Jan en de Lange Lies. Dan zegt hij dromerig: „Als de Youth for Christtent weer bij ons komt, ga 'k er weer naar toe. Alle dagen. Ik vond het zo mooi. Dat mag, hè pappa?”

Z'n vader strijkt 'm 's over z'n hoofd.

„Natuurlijk, jongen,” belooft hij dan. De thee, waarmee moeder op bed verwend zou worden, is helemaal vergeten. Pas als vader in de kamer komt, waar moeder, nog altijd in haar ochtendjas, al druk aan 't zorgen is, denkt hij er weer aan.

„Nu was ik nog wel zo van plan thee te zetten en jou een kopje op bed te brengen,” zegt hij een tikkeltje berouwvol en spijtig. „Maar dat zingen van de kinderen, weet je,” laat hij er als een verontschuldiging op volgen.

„Dat zingen was me heel wat meer waard dan een kopje thee op bed,” komt moeder direct. „Ik neem de wil deze keer graag voor de daad.” En lachend: „Nu heb ik het vanzelf nog te goed.”

„Natuurlijk.”

Het is even stil in de kamer.

Dan vertelt vader: „Peter heeft me net gevraagd of hij weer

alle dagen naar de Youth for Christtent mag, als die 's weer bij ons in de stad wordt opgezet."

„Je zei toch zeker dadelijk: „Natuurlijk mag je dat,” komt moeder meteen. En als vader knikt: „Vanzelf. Van ons mogen ze overal heen, waar zó van de Here Jezus verteld wordt, hè? We zijn veel te blij en dankbaar dat ze dat graag willen, wat jij?”

„Natuurlijk.”

„En Peter. Peter is een schat.” Het komt uit de grond van moeders hart.

Nu lacht vader. „Behalve al de keren dat hij te laat thuiskomt, omdat hij z'n tijd 's weer ergens vergeet of verdroomt.”

„Nou ja,” zegt moeder. „Maar dat is 'm hier toch nog geen een keer overkomen,” meent ze dan haar jongste zoon een beetje te moeten verdedigen.

„Nou ja,” zegt vader nu op zijn beurt. „Wat een wonder. We gaan nu toch eigenlijk altijd met elkaar uit. En bovendien: we zijn nog niet weg. Prijs de dag heus maar niet eer het avond is.”

„Och kom, dat zal wel een beetje meevallen,” vindt moeder zorgeloos. „En hij is toch een schat.”

„Natuurlijk, natuurlijk. Hoe zou dat ook anders kunnen. Een zoon van zo'n moeder,” plaagt vader.

„En van zo'n vader,” doet moeder mee. „Vooruit, heer-gemaal, je wilde me thee brengen, niet? Ze is gezet. Schenk jij je vrouw dan maar 's in vanmorgen.”

De regen vindt bepaald dat het na die 33 millimeter welletjes is en dat hij de inwoners van Zuid-Limburg, de familie Goede-moed inclus, nu langzamerhand genoeg geplaagd heeft. Voor de rest van de vakantie laat hij tenminste tot hun niet geringe vreugde netjes verstek gaan. Iedere dag opnieuw kunnen ze er rustig op uittrekken. En dat doen ze. Ze maken de reis naar Luik, waarvan Nelleke de roltrappen en het speelgoedparadijs in de Grand Bazar natuurlijk veel en veel mooier vindt dan het 14 meter omhoog en later weer omlaag geschut worden in de

Stop van Ternaaien. Ze reizen naar Epen en maken daar een pracht van een wandeling, waarvan Sjaak een hele verzameling stenen mee naar huis brengt. Ze gaan naar Vaals en het Drielandpunt — vader en de jongens en Hannie wandelend vanaf Epen — en passeren daar even stilletjes de Bundesgrenze om er in het mooie beukenbos te wandelen en Peter ook vooral om straks op school 's heerlijk te kunnen opscheppen en te kunnen zeggen: „Ik ben lekker ook in Duitsland geweest. Zonder pas nog wel.” En zonder er dan natuurlijk bij te vertellen hoe kort dat maar was en dat hij 'm eigenlijk wel een beetje kneep toen hij daar dat ogenblikje liep. Want dat doet hij. Net zo goed als Hannie. Want stel je voor dat er net uitgerekend nu 's een douane zou komen en hen meenemen. Ze gaan ook de Belgische grens over, maar nu vanwege hun bewijs van Nederlanderschap heel rustig en lopen daar een eind een dennenbos in.

Weer bij het Drielandpunt terug zien ze door een grote kijker de Duitse stad Aken zo dichtbij liggen, dat ze zelfs de reclame op een muur daar kunnen lezen. Ze laten zich nog een heleboel meer vertellen van alles wat er door die kijker te zien valt, maar het meeste daarvan is Peter ook zo weer vergeten.

Ze fietsen naar de Ubachsberg, bekijken de forellenkwekerij in Gulpen, rijden naar Brunssum, bewonderen de zwarte zwanen met hun rode snavels in de prachtige vijver daar, laten zich met de kabelbaan de roeivijver over naar de Wilhelminatoren brengen en verliezen intussen stuk voor stuk steeds meer hun hart aan heel het prachtige Zuidlimburgse landschap met z'n heuvels en dalen, z'n hei en z'n bossen en z'n oude kastelen. De heuvels, waarop de vakken licht- en donkergroen, samen met het geel van de al lege korenvelden en dat van de schoven die er nog tegen elkaar aan staan te leunen en dat van de tarwe die nog gemaaid moet worden en het bruin van de aarde daartussen, een prachtig, natuurlijk mozaïek vormen. Vooral moeder, Hannie en Peter raken daar maar niet op uitgekeken.

Zoveel staat er op hun programma, dat het de laatste dag wordt eer ze nog 's weer naar de Brunssumse hei trekken. Naar de

Brunssumse hei, waarvan ze op die eerste uitgaansdag letterlijk weggeregend of misschien zou je nog beter kunnen zeggen: weggespoeld zijn.

De zon schijnt nu stralend en de hei bloeit nog mooier dan toen. Sjaak is er voor het laatst hier in z'n eentje op uit. Op de fiets naar België. Hij is vanmorgen al vroeg op pad gegaan en komt hen tegen de avond hier vandaan halen als alles volgens de plannen verloopt, hebben ze afgesproken.

Peter zet z'n tentje op. Hannie plukt hei om alsnog het zo vurig begeerde heimandje straks te kunnen maken. Nelleke vermaakt zich met een grote bal en vader en moeder hebben hun luchtkussens opgeblazen en zitten nu op een prachtig plekje boven op een hoge heuvel beurtelings van het mooie uitzicht te genieten en te lezen in de meegebrachte boeken.

Zo, Peter is klaar. Hij loopt even om het tentje heen om te kijken of alles in orde is. En dan is daar opeens een prettige jongensstem, die met een sterk Limburgs accent vraagt: „Hé, jô, heb je hier ook een stel jongens gezien?”

Peter keert zich met een ruk om. Voor hem staat een jongen, iets ouder dan hij zelf waarschijnlijk, met de fiets aan de hand. Hij heeft donkerbruine ogen en pikzwart haar. Peter vindt de jongen meteen aardig.

„Nee,” schudt hij. „Geeneen. Zou je ze hier treffen?”

De jongen knikt. „Hoelang zijn jullie hier al?” vraagt hij dan.

Peter trekt gewichtige denkrimpels in z'n voorhoofd, eer hij antwoordt: „Een kwartiertje zowat.”

„O. En weet je ook hoe laat het nu is?”

„Even aan m'n vader vragen.” Peter loopt op een holletje naar z'n vader en moeder, die een eindje verderop zitten.

„Precies vijf minuten over twee,” vertelt hij een ogenblik later.

„O, dan komen ze nog wel.” De jongen zucht van opluchting.

„Ik dacht dat ik te laat was, zie je. 'k Moest nog een boodschap voor m'n moeder doen en ik moest daar in die winkel dan toch wel zo akelig lang wachten.” Hij legt z'n fiets op de hei en gaat er op z'n gemak naast zitten.

„Hoe laat hadden jullie afgesproken?” Peter laat zich voor de gezelligheid maar naast hem neervallen.

„Kwart over twee.”

„O ja, dan komen ze natuurlijk nog. Hebben jullie een club?”

„Nou, een club.” De jongen heeft z'n knieën opgetrokken en er z'n handen omheen gevouwen. „Een club kun je het eigenlijk niet noemen,” vindt hij. „'t Zijn gewoon allemaal jongens van school, zie je. Maar we spelen wel altijd met elkaar. Als we geen ruzie hebben tenminste,” laat hij er lachend op volgen.

„Vanzelf,” komt Peter vol begrip. En dan: „Woon je hier in Heerlerheide?”

„Ja. En jij?”

„In Friesland.”

„Asjeblijft. Wat een eind hier vandaan.” De jongen legt het nodige respect in z'n stem.

„We zijn hier met vakantie,” vertelt Peter nu. „Van huis geruild met m'n oom en tante.”

„Dat lijkt me lang niet gek, zeg,” komt de jongen. „Ik wou dat ik een oom en tante in Friesland had. Dan konden wij ook 's ruilen.”

„Moet je zien dat je ze krijgt,” raadt Peter hem lachend aan.

„Makkelijk gezegd,” vindt de jongen. „Maar hoe heet je eigenlijk?”

„Peter. Peter Goedemoed.”

„O. Een heel gewone naam, hè? Helemaal niet echt Fries.” De jongen zegt het lichtelijk teleurgesteld. „Ik heb een boek gelezen over Friese jongens, die Gabe en Sjoerd en Teake hetten.” „Tja. Ik kan 't echt niet helpen,” lacht Peter. „Maar hoe heet jij?”

„Sjeng Leers.”

„Sjeng?” Peters gezicht en stem zijn een en al verbazing. Zo'n naam heeft hij nog nooit gehoord.

Nu lacht de jongen. „Ja, gewoon Sjeng. Nou ja, eigenlijk Jan. Maar bijna iedere Jan wordt hier Sjeng genoemd.”

„Sjeng,” herhaalt Peter dan nog 's als voor zich heen. Wat een leuke naam. Echt apart.

„Dat is natuurlijk Limburgs,” veronderstelt hij dan.

„Ik denk het.” De jongen kijkt 's naar de kant, vanwaar z'n vrienden moeten komen, maar er is, zo te zien, nog niemand in aantocht. Nu, 't geeft niet. Hij heeft gezelschap. Wel leuk, zo'n jongen helemaal uit Friesland vandaan.

„Er is daar bij jullie een boel water, hè?” begint hij dan weer.

„Nou, reken maar. Een meren, jô,” scheidt Peter op.

„Kun je zeilen?” informeert Sjeng dan.

„Was 't maar waar,” zegt Peter eerlijk. „Maar m'n vader wel. Nou!”

„Is je vader iets op het water?” wil de jongen dan weten.

Iets op 't water? Wat bedoelt Sjeng nu toch? . . . O, natuurlijk of vader werk heeft op 't water. Stel je voor.

Hij schudt z'n hoofd. „Nee, hoor. Mijn vader zit op een kantoor. Van een grote levensverzekeringmaatschappij,” laat hij er dan niet zonder trots op volgen. „En wat doet jouw vader?”

„Die werkt in de mijn.”

„Je vader is dus mijnwerker,” komt Peter, die de dingen altijd graag een beetje precies mag weten.

Sjeng knikt. „Ja, maar geen sleper,” zegt hij dan, ook met de nodige trots. „Mijn vader is meester-houwer.”

„Wat is dat?” Peter is een en al belangstelling.

„Mijn vader heeft wel honderd man onder zich. Hij werkt zelf niet. Hij moet alleen toezicht houden en leiding geven. Hij is zagezegd de hulp van de opzichter,” legt Sjeng vlot uit.

Asjeblijft. Dat is niet niks. Honderd man onder je. Peters respect voor Sjeng en z'n vader groeit met de minuut.

„Hoe word je dat?” informeert hij dan.

Nu, dat zal Sjeng hem wel 's gauw eventjes vertellen. Dat weet hij op z'n duimpje. Hij wil zelf immers ook naar de mijn, later.

„Nou, eerst word je sleper,” begint hij. „En dan hulphouwer. Maar dan ben je intussen al wel eenentwintig, tweeëntwintig jaar, hoor. Later houwer. Daarvoor moet je op z'n minst drieëntwintig zijn en eerst een cursus volgen.”

Hij trekt diepe denkrimpels in z'n voorhoofd. Nu kan hij er toch maar niet opkomen hoe vader die cursus noemt. Hè, toe, wat zegt vader dan toch ook maar altijd weer. Zulke deftige woorden vindt hij het. En die jongen daar helemaal uit het noorden moet heus niet denken dat het zo maar gaat, o zo. En daarom . . . Wacht 's. Ja, daar heeft hij ze.

„Een theoretische en praktische cursus, die twee jaren duurt,” zegt hij met een gewichtig gezicht. „Dat betekent dat je ervoor moet leren en werken, begrijp je,” legt hij dan uit. „Je bent dan een beste vakman.”

„O,” komt Peter nogal tam. Het gaat heus zo gemakkelijk niet. Dat heeft hij al lang begrepen.

„En kun je dan later meester-houwer worden?” wil hij dan weten.

Sjeng knikt. „Ja, dat kun je. Maar daar kun je geen examen voor doen. Daar moeten ze je geschikt voor vinden, zie je. Je moet bijvoorbeeld ook met alle mogelijke mensen kunnen omgaan. Er werken hier niet alleen Limburgers en andere Nederlanders, hoor.”

„Nee, dat weet ik wel,” komt Peter nu. „Ook Hongaren, hè? Dat stond laatst nog in de krant.”

„O ja, Hongaarse vluchtelingen,” vertelt Sjeng nu. „Maar ook Polen en Italianen. En Duitsers natuurlijk.”

Peter wil nog veel meer vragen. Wat voor werk je moet doen als je sleper bent en . . . Maar daarvoor krijgt hij de kans niet. Sjeng heeft stemmen gehoord en springt plotseling op.

„Ha, daar komen ze,” juicht hij.

Het volgende ogenblik zijn z'n vrienden ook al bij hen en staan ze in een kring van druk-pratende jongens, allemaal een fiets aan de hand.

Sjeng kijkt naar Peter.

„Wil je soms met ons meespelen als de anderen het goedvinden?” vraagt hij. „We gaan spoorzoekertje doen, weet je.” Spoorzoekertje? Enig. Peters ogen beginnen te glanzen. Dat vindt hij dan toch zo'n fijn spel. En dan hier.

„Graag,” zegt hij meteen.

„Best.” Sjeng smoest even met een lange, ook al donkere jongen en dan roept die: „Houden jullie 's even allemaal je waffels, junkskes. Deze jongen hier heet Peter Goedemoed en komt helemaal uit Friesland. Hij gaat met ons meespelen. Goed?”

„Tuurlijk.”

Sjeng vertelt hoe de anderen heten. „André en Huub en Miel en Twan en Mai.”

Alle mensen, wat een vreemde namen. Die onthoudt hij nooit van z'n levensdagen.

„Wim, Leo, Frans.”

Hè, gelukkig, die namen heb je bij hen in Friesland ook.

„Sjef, Fons, Matthieu.”

Hè, hè, nu hebben ze allemaal een beurt gehad. Gelukkig. Peter zucht van opluchting. Hij zal maar geen moeite doen ze na te zeggen. Zelfs niet in gedachten. Hij kent ze toch niet meer. Alleen: die lange jongen heet Fons. Dat heeft hij onthouden.

De fietsen worden meer neergesmeten dan -gelegd en dan gaan ze kiezen om twee groepen te krijgen. Leuk, de kleinste jongens mogen de keus maken. André en Twan zijn dat. Mooi, dat weet hij ook alweer.

Peter belandt bij de groep van T'wan, samen met Sjeng. Dat is fijn. En hun club mag zoeken.

't Wordt een heerlijke middag. Ze dalen, ze klimmen, ze dalen weer, ze klimmen opnieuw, ze speuren, ze zoeken. Peter heeft van z'n levensdagen nog niet zo prachtig spoorzoekertje gespeeld. In de binnenstad thuis is 't ook reuze, met al die nauwe, oude straatjes en steegjes, maar hier! . . .

't Is tegen vieren als ze warm en moe weer op de heuvel bij Peters tentje terug zijn. Moeder Goedemoed komt gauw aanlopen met een trommeltje zuurtjes.

„Ik ben Peters moeder,” vertelt ze. „Aardig van jullie dat hij met jullie mocht meedoen. Hier, neem er allemaal maar twee, hoor.”

Dat is aan geen dovemansoren gezegd. Blijde gezichten en: „Dank u wel, mevrouw. Dank u wel, mevrouw.” Keurig, hoor. Maar dan moeten ze naar huis. Jammer. Ze vertrekken onder veel gejoel en gewuif. Peter zwaait hen na tot ze helemaal uit het gezicht verdwenen zijn. Aardige jongens waren het, allemaal, denkt hij. En die Sjeng. Met die Sjeng zou ik best vriend willen zijn.

VIII. PETER GAAT WANDELEN

Na de nogal lawaaierige aftocht van de jongens slentert Peter even doelloos rond. Wat zal hij nu verder 's gaan doen? 't Is pas vier uur. Nog tijd genoeg om iets te verzinnen. Maar wat? Alleen . . . Hij zou best nog 's langs al die leuke paadjes, waarover hij zopas met die jongens gekomen is, willen dwalen. Maar in z'n eentje mag hij vast niet. Moeder is altijd zo gauw ongerust.

Hij kijkt 's naar Hannie. Nelleke is te klein. Maar als Hannie nu 's met hem mee zou willen gaan? Hij heeft er wel niet veel hoop op, nu ze al maar zo druk is met die heibeweging, maar hij zal toch 's een schot gaan wagen. Je kunt ten slotte nooit weten hoe een koe een haas vangt. O zo.

Hij drementelt naar haar toe. Een flink eind bij de anderen vandaan heeft ze zich een eigen plekje uitgezocht en zit daar nu te werken of haar leven ervan afhangt.

„Ga je mee een eind wandelen?” begint Peter zodra hij naast haar staat.

Maar Hannie kijkt op noch om en zegt enkel op een toon van: stoor me nu asjebliedt niet, jô: „Ik heb geen tijd. Ik wil dit mandje vanmiddag af hebben.” Ze vlecht intussen ijverig door. Peter dringt niet aan. Als Hannie zo iets onder handen heeft en „nee” zegt, hoef je heus niet te proberen haar over te halen haar werk in de steek te laten en jouw zin te doen. Dat is allemaal verloren tijd. Dat weet hij al lang. Ze doet het toch niet. Tja, niets aan te doen. Pech gehad.

Hij trekt z'n schouders op en kijkt 's om zich heen. Wacht 's, misschien gaat vader wel even met hem mee. Vader houdt ook wel van zo iets. Wie weet.

Hoopvol opeens loopt hij meteen in de richting van z'n vader en moeder. Maar nog voordat hij een mond kan opendoen, beduidt z'n moeder hem met een vinger tegen haar lippen en een veelbetekenende blik naar vader, die zich heerlijk lui languit heeft uitgestrekt en rustig, z'n mond op een kiertje, is ingeslapen, dat hij vader volstrekt niet wakker mag maken.

Nee, dat begrijpt hij wel. Sneu evengoed. Hoe moet dat nu? Als moeder maar niet altijd zo vervelend gauw ongerust was, wist hij het wel. Dan ging hij lekker alleen. Hij vindt de weg heus wel weer terug. Hij let wel op. Vooruit, hij vraagt of het mag. Moeder kan nooit meer zeggen dan „nee”.

Hij hurkt naast z'n moeder neer en fluistert: „Ik wou vader net vragen of hij een eindje met me ging wandelen hier. 't Is daar verderop ook zo mooi. En Hannie wil niet. Die zegt dat ze geen tijd heeft. Maar nu slaapt vader. Mag ik nou even alleen?” Moeders gezicht staat meteen bezorgd. „Och, jongen, helemaal alleen. Dat heb ik echt liever niet. Als je eens verdwaalt.”

Peters gezicht wordt een en al minachting. Verdwalen. Poeh.

„Dat doe ik niet, moeder. Echt niet. Ik ben er zo pas toch ook al geweest.”

„Nou ja, dat is heel iets anders,” vindt moeder. „Toen was je met al die jongens.”

Peter staart een ogenblik in de verte. Wat moeder daar zegt is waar. Daar kan hij geen speld tussen krijgen. Maar hij wil toch zo verschrikkelijk graag.

„Toe, zegt u nu maar „ja”,” bedelt hij. „Ik zal echt goed op-letten en uitkijken. En u zit hier immers op de hoogste heuvel. En mijn tentje kun je ook al vanuit de verte zien staan. Ik vind dit plekje zo gemakkelijk terug. Eerlijk.”

Moeder aarzelt nog. Zal ze vader toch maar wakker maken en vragen of die een poosje met Peter meegaat? Zelf durft ze dat geklauter niet aan. Ze krijgt zo gauw last van d'r voeten. En nu Hannie zo in haar werk verdiept is, durft ze die bovendien de zorg voor Nelleke ook niet op te dragen. Die zou het kleine ding prompt vergeten, zoals ze alles om zich heen vergeet als

ze zo bezig is. En aan Nelleke heeft Peter niets. Die kan ze hem niet meegeven. Nee, van Nelleke zou hij alleen maar last hebben.

„Nu, vooruit dan maar,” geeft ze ten slotte toe.

Peters ogen schitteren. Hij moet zich bedwingen om niet een lichtsprong te maken en luid „heu!” te roepen, zoals ze dat op school in de klas doen als meester hun 's een enkele keer een vroegertje geeft. Of ijsvrij. Maar z'n vader wil hij toch niet wakker maken en daarom fluistert hij alleen maar blij: „Reuze, moeder.” En spontaan belooft hij nog 's: „Ik zal eerlijk goed uitkijken en op de weg letten, hoor mam.”

„En je tijd niet vergeten?” vraagt moeder.

„Niks, hoor.” Peter is van de allerbeste voornemens bezield.

Moeder lacht. Als het aan die voornemens van Peter lag, zou er eerlijk nooit iets gebeuren. Maar . . .

„Wil je eerst nog een broodje?” vraagt ze dan.

Peter merkt opeens dat hij een geweldige trek heeft.

„Wel twee, mam,” komt hij prompt.

„Hebberd,” zegt z'n moeder. Maar ze geeft ze hem intussen gauw.

Peter zet er meteen z'n tanden in en wil dan opstappen. Reuze om er zo maar met je brood in je vuist vandoor te mogen gaan. Thuis hoeft hij nog niet eens te proberen om een half sneetje voor in het tuintje op te peuzelen. Dan wordt hij ogenblikkelijk naar binnen geroepen. Moeder wil dat per se niet hebben. Maar hier buiten! Vakantie is toch maar je van het! O zo!

„Wacht even, Peter. Je krijgt eerst ook nog een bekertje limonade.” Moeder diept intussen de fles op uit haar tas, zoekt het leuke plastic kroesje, dat je in elkaar kunt duwen en schenkt het dan netjes zonder morsen vol.

Peter heeft het in een wip leeg.

„Lekker,” zegt hij, terwijl hij z'n lippen nog 's met smaak nalkt en ze daarna met de rug van z'n hand droogwrijft.

Moeder ziet het natuurlijk en schudt lachend haar hoofd.

„Heb je geen zakdoek, jongeman?” vraagt ze dan.

„O jawel,” lacht Peter terug. „Maar zo gaat het veel vlugger. En 't is nu vakantie, hè mam? En geen mens ziet het hier.”

„Alleen je moeder maar, hè en die telt niet mee,” plaagt mevrouw Goedemoed.

„Nee,” schudt Peter, pretlichtjes in z'n ondeugende ogen. „Die telt niet mee.”

Dan gaat hij er gauw vandoor, naar z'n moeder omkijkend en zwaaiend tot hij haar niet meer zien kan.

Moeder probeert zich weer in haar boek te verdiepen. En het eerste half uur lukt dat haar aardig goed. Ze kijkt vaker op dan voordat Peter ging wandelen om van het mooie uitzicht hier te genieten, zoals ze zich zelf wijsmaakt, want diep in haar hart weet ze wel dat dat nu pas in de tweede plaats komt. En dat ze allereerst kijkt om met haar ogen naar Peter te zoeken.

Een paar maal ontdekt ze hem werkelijk. Eén keer als hij in het dal onder aan de heuvel tussen de hei opduikt. En een poosje later als hij op een heuvel een eindje verderop met z'n beide armen in de lucht naar haar staat te zwaaien. Ze wuift prompt ook met twee armen tegelijk terug.

Maar daarna ziet ze hem niet meer. Nu ja, dat kan ook eigenlijk niet. Daarvoor wordt de afstand te groot.

Ze gaat weer lezen. Maar 't is net of ze er haar aandacht niet meer zo goed bij kan houden als daareven. Heeft ze er wel goed aan gedaan Peter alleen te laten gaan? begint ze zich nu telkens opnieuw af te vragen. Hij is toch eigenlijk op voor hem totaal onbekend terrein. En . . . ja, als vader het wist, zou hij er haar misschien wel om uitlachen, maar zij vindt dat hier af en toe zulke . . . ja, zulke eigenaardige wandelaars langs komen. Zo veel mannen in hun eentje. De meesten zijn al wat ouder en dragen een soortement net werkpak. Maar er zijn ook jongeren. Die wandelen trouwens niet. Die fietsen. Maar ook alleen. En als dat nu 's smokkelaars zijn? Ze zitten hier ten slotte vrij dicht bij de grens.

Wat zei die meneer, met wie ze in 't begin van de middag even

gepraat hebben, ook maar weer? „Als je een half uur hier recht-uit loopt, ben je in Duitsland.” Ja. Dus 't is hier echt een streek, waarin gesmokkeld kan worden. Reuze geschikt ervoor, zou zij zo denken, met al die hei en bossen op de heuvels en in de dalen en die vele, vele zandpaadjes, die er zich in alle richtingen over en door slingeren. Nu ja, al te ongerust hoeft ze zich daarover nu ook niet te maken, dat begrijpt ze toch eigenlijk ook wel weer, want zo overdag zullen ze heus niet al te veel uithalen. De kans gesnapt te kunnen worden is dan natuurlijk veel te groot. Tenminste, dat lijkt haar zo toe. Op z'n hoogst verken-nen ze het terrein misschien 's een beetje. Meer niet. Nee, wat Peter betreft hoeft ze zich daarover geen zorgen te maken. Dat gelooft ze nu wel. Maar ja, ze kunnen ook iets anders in hun schild voeren. Ze vindt het hier nogal eenzaam. Af en toe zie je nog wel eens een groepje wandelaars of een paar fietsers en een enkele keer zelfs een auto, die hier verdwaald lijkt te zijn en soms, zo vanuit de verte te zien, vrij wat moeite heeft om niet vast te lopen tegen zo'n heuvel op. Maar verder . . . De meeste vakantiegangers zijn zo in 't laatst van augustus natuur-lijk alweer naar huis toe. Nee, druk is het wat dat betreft niet meer. En Peter . . .

Mevrouw Goedemoed slaat haar boek dicht. Ze heeft nu zeker al vijfmaal dezelfde regel gelezen en ze weet nog niet wat erin staat. Ze kan er maar beter mee ophouden. Hè, ze wou dat va-der nu eindelijk maar 's wakker werd. Maar die slaapt natuur-lijk rustig door.

't Maakt moeder Goedemoed opeens een beetje kriebelig. Zij zit hier maar met haar zorgen en vader . . .

Nelleke, die zich een hele poos lief alleen vermaakt heeft, komt druk babbelend naar haar toe en gaat naast haar zitten. Ze laat het kleine ding maar begaan. Voor haar part maakt ze vader maar wakker. Hij heeft voor haar gevoel nu al zo'n tijd gepit. Ze kijkt 's op haar horloge. Vijf uur wijst dat. Is Peter dus nog maar een uur weg? Ze kan het bijna niet geloven. Het lijkt haar al veel en veel langer.

Ze geeft Nelleke ook een broodje en een bekertje limonade. Dan wandelen ze samen naar Hannie om die haar deel te brengen. Hannie gunt zich amper tijd om te eten en te drinken. Zelfs niet om moeder en Nelleke te laten zien hoe ver ze met haar mandje is.

„'t Wordt goed, geloof ik, Han,” zegt moeder toch.

„'t Moet af vanmiddag,” antwoordt Hannie enkel.

„Ik ben een beetje ongerust. Peter is er in z'n eentje op uit,” probeert moeder dan bij haar oudste dochter enig begrip voor haar zorg te vinden.

Maar Hannie zegt alleen: „O.”

Dat is moeder te veel. Plotseling boos komt ze: „Waarom ben jij ook niet met hem meegegaan? Hij heeft het je nog gevraagd.”

Zelfs nu kijkt Hannie niet op van haar werk. Er klinkt alleen verwondering om die boze toon van moeder in haar stem als ze zegt: „Maar dan zou ik dit mandje toch niet klaargekregen hebben. Ik weet nu nog niet eens of het wel zal lukken.”

Moeder weet dat Hannie gelijk heeft en dat zij, in haar angst om Peter, onredelijk is. Maar ze kan dat niet zeggen nu. Ze slaat haar arm om Nelleke heen en zegt: „Kom, wij gaan even samen wandelen, hè Nel?”

„De heuvel af, hè mam?” heeft Nelleke meteen haar plannetje klaar.

Moeder aarzelt even. Ze is niet bepaald handig met zulke dingen en de heuvel is aan deze kant vrij steil. Maar er is ten slotte een pad. Het moet toch al raar lopen als ze niet weer boven komt. En wie weet, Peter is soms zo'n dromer. Misschien is hij alweer op de terugweg en zit hij hier beneden in het dal heerlijk in de hei naar de vlinders en de bijen te kijken. O, wat hoopt ze dat opeens vurig.

„Best, dat doen we,” zegt ze tegen Nelleke.

„Heu!” jubelt Nelleke, die dit mooie woord al lang van Peter geleerd heeft.

Even kijkt moeder nog naar vader, die maar heerlijk zorgeloos

blijft slapen. Als hij nu 's net wakker wordt terwijl zij weg zijn? Dan wordt hij misschien ongerust over hen. Zal ze zeggen . . . Nee, ze doet het niet. Laat hij dan maar 's een ogenblikje in angst zitten. Weet hij ook 's wat dat is. Zit zij zo dikwijls. En nu vanmiddag . . . En hij slaapt maar mooi.

Moeder Goedemoed weet wel dat ze nu in gedachten tegenover vader even onredelijk is als daarnet in haar woorden tegenover Hannie, maar ze heeft de moed niet om zich zelf daarover 's flink de les te lezen. De angst krijgt haar steeds meer te pakken en ze is zich zelf ternauwernood meer als ze in het dal komen en Peter daar natuurlijk nergens te zien is. Het kind had gelijk: het is hier zo mooi en de hei staat hier zo hoog en bloeit zo prachtig. Hier kun je niet stil gaan zitten. Hier moet je gaan dwalen als je jong bent en sterk en daarbij nog een beetje op avontuur belust ook. Hij is natuurlijk verder getogen.

Moeder Goedemoed loopt ook verder met Nelleke dan haar

plan was. Maar als de weg weer gaat stijgen, keert ze toch terug. Nog verder gaan durft ze niet.

Als ze hijgend van de hoge klim weer terugkomen, is het intussen halfzes geweest en ligt vader nog altijd op z'n rug. Als vader nu nog slaapt, dan . . ., loopt moeder zich al vanuit de verte op te winden. Maar moeder hoeft niet te bedenken wat ze dan wel allemaal zal gaan doen. Want vader is klaar wakker en ligt alleen maar lekker lui, heerlijk uitgeslapen een kleine, witte wolk, die langs de diepblauwe lucht zeilt, na te kijken. En er is zelfs geen spoor van ongerustheid ook maar op z'n gezicht te bespeuren.

„Hallo. Zijn jullie even wezen wandelen?” vraagt hij vrolijk. Moeder geeft geen antwoord op die zo vriendelijk gestelde vraag.

„'t Is al over halfzes,” zegt ze alleen stug.

Vader gaat rechtop zitten en kijkt haar verwonderd aan. Wat heeft moeder nu toch opeens? Hij is zich echt van geen kwaad bewust.

„Wat bedoel je daarmee?” vraagt hij dan.

„O, niks.” Weer op diezelfde stugge toon.

Vader haalt z'n schouders op. Als hij daar iets van snapt, nou. Enfin, 't zal hopelijk wel weer overwaaien. Maar net doen of hij er geen erg in heeft.

„Waar is Hannie?” vraagt hij dan heel gewoon.

„Hannie maakt een mandje van hei,” antwoordt Nelleke nu voor haar moeder. „Zo mooi, pappie.”

„Ja, pop?” Vader lacht naar Nelleke.

„Nou, prachtig,” zegt die dan weer.

„En waar is Peter?” wil vader nu weten.

„Dat weet ik niet,” komt Nelleke prompt.

„Waar is Peter, mamma?” vraagt vader nu regelrecht aan moeder.

Moeder staat nog steeds en tuurt maar voor zich uit in de verte.

„Ja, wist ik dat maar,” komt ze nu, al haar ongerustheid in haar stem.

O, is het dat! Vader Goedemoed begrijpt er opeens alles van. Moeder zit weer 's een keertje in angst over dat Petertje van hen en die dekselse jongen verdroomt of vergeet, hoe je het dan maar noemen wilt, z'n tijd natuurlijk 's weer. Hij moet zich bedwingen om niet plagend te zeggen: „Heb ik je niet gezegd dat je de dag maar niet moest prijzen eer het avond was?” Maar moeder zou dit grapje nu allerm minst kunnen verdragen, dat voelt hij wel. Daarom is hij blij dat hij het nog bijtijds binnen boord weet te houden. Misschien krijgt hij straks z'n kans, als die rekel weer veilig en wel hier bij hen staat. Ja. Dan zal hij het moeder zo stilletjes weg 's even in haar oor fluisteren. Want die drommelse jongen komt natuurlijk straks hijgend aangeklauterd en zingt dan weer een nieuw liedje op de oude wijs met altijd hetzelfde refrein: „en toen was het opeens al zo laat. Ik begreep het gewoon niet.” O, dat Petertje van hen. Zo dikwijls als die z'n moeder al niet een benauwd uurtje heeft bezorgd.

Vol mild begrip voor moeder, die dat zich zorgen maken maar niet kan afleren, staat vader opeens naast haar en steekt z'n arm door de hare.

„Is hij gaan wandelen?” vraagt hij.

Moeder knikt stom.

„In z'n eentje?”

„Natuurlijk. Met wie zou hij hebben moeten gaan? Hannie wou niet mee. Die moest en zou dat vervelende mandje af hebben. Ik kon Nelleke niet alleen laten en ik kan bovendien dat klauteren niet lang volhouden. Dat weet je wel. En jij sliep maar.” Dit laatste vol verwijt.

Vader Goedemoed glimlacht stil voor zich heen. Hij heeft heerlijk getukt en is in een gouden humeur. Hij laat er zich nog door geen tien boze moeders uit brengen. Daar dan.

„Waarom maakten jullie me dan niet wakker?” vraagt hij enkel vriendelijk.

„Poch. Dat zouden we 's hebben moeten wagen.” Moeder zegt het precies zoals Sjaak dat af en toe kan doen.

Vader hoort dat en hij kan het nu eenvoudig niet laten te zeggen: „Nu weet ik pas goed op wie van ons beiden Sjaak eigenlijk lijkt.”

O wee, vader, dat had je nu niet moeten doen. Nu ben je echt een beetje dom. Want dit grapje kan moeder op 't moment helemaal nog niet waarderen.

„Ba, doe niet zo misselijk flauw,” zegt ze kwaad, terwijl ze probeert vaders arm af te schudden.

Maar dat lukt haar niet. Vader houdt haar stevig vast.

„Stil maar,” zegt hij. „Ik zal het niet weer doen. Maar vertel me nou 's: hoe laat is hij eigenlijk weggegaan?”

„Om vier uur.”

Vader kijkt op z'n horloge.

„En 't is nu twintig voor zes,” zegt hij dan. „Maar moeder, als je hier op en tussen die heuvels dwaalt, ben je zo een paar uurtjes kwijt. Eerlijk. Je hoeft je heus niet zo ongerust te maken. Die knaap komt werkelijk straks wel weer.”

„Dat zullen we maar hopen,” komt moeder koud.

O, o, vader wordt er bijna wanhopig van.

„Hoe laat zou hij dan terug zijn?” vraagt hij opeens, terwijl hij moeder nu toch loslaat.

Als moeder nu gezegd heeft: „Niet langer dan een uurtje” bijvoorbeeld. Ja, dan is hij natuurlijk al ver over tijd en is het geen wonder dat moeder, met haar natuur, zich zorgen maakt. „Daar hebben we niets over afgesproken,” komt moeder eerlijk. Vader geeft haar een klapje op haar schouder.

„Nou dan,” zegt hij hartelijk. „Waarom maak je je dan zorgen, jij? Je kent onze Peter toch wel. Die houdt niet van die korte wandelingetjes.” En dan vrolijk: „Geef mij maar gauw een paar boterhammen voordat dat joch terug is. Hij komt natuurlijk straks aanzetten met een pracht van een honger. Ik heb m'n deel nu alvast maar liever. Anders loop ik kans dat dat heerschap straks nog geen kruimeltje voor me overlaat. Wat ik je brom.” En terwijl hij zich op de grond laat vallen: „Als ik

jou was, nam ik ook maar gauw wat. Binnen is binnen. Wat jij, Nel?"

„Ja, ja," juicht die en laat zich, plof, pardoes boven op d'r pappa vallen.

Dat wordt me daar even een gezellige stoeipartij. Moeder moet er wel om lachen of ze nu wil of niet. Ze kijkt nog 's in de verte, waar ze natuurlijk nog steeds geen Peter ontdekt. Maar dan gaat ze toch ook zitten en begint in haar tas te grabbelen. Ze is opeens minder ongerust. Vader doet zo heerlijk gewoon. Net of er niets is om je zorgen over te maken. En och, misschien is er dat ook wel niet.

IX. DIE DROMMELSE JONGEN

En dan staat opeens Sjaak voor hun neus. Sjaak, nog half zittend op z'n fiets, z'n lange benen op de grond.

„Hallo!”

„Hallo!” Moeders gezicht licht helemaal op. Gelukkig. Over Sjaak zit ze wel nooit zo gauw in zorg als over Peter, maar ze is toch altijd blij als ze hem maar weer veilig en wel voor zich ziet.

„Een mooie dag gehad, jongen?”

„Nou, reuze.” Sjaak zet z'n fiets, die nog vrij nieuw is en waarop hij werkelijk zuinig is, voorzichtig op de stander, komt bij z'n vader en moeder zitten en begint te vertellen. Nelleke, een krentenbol in haar hand, kruipt vlak naast hem. Ze luisteren alle drie vol belangstelling naar hem. Moeder is ook één en al oor. Hij is net op 't goede moment gekomen, denkt vader intussen tevreden. Hij leidt met z'n verhalen moeders gedachten even prachtig van Peter af.

Vader kijkt intussen 's stilletjes op z'n horloge en tuurt dan, zo onopvallend mogelijk, ook in de verte. 't Is zes uur geweest. Nu moest dat knaapje toch zo langzamerhand maar 's komen opdagen. Twee uur vindt hij ten slotte ook welletjes. En 't wordt stil in de heuvels zo zachtjes aan. De meeste mensen zitten nu natuurlijk thuis aan tafel.

Vader begint zich een beetje boos te maken op Peter. Maar alleen inwendig. Hij laat er niets van merken. Want moeder . . .

„Hoera! 't Is klaar!” Met een blij gezicht, haar heimandje voorzichtig in bei haar handen, komt Hannie naar hen toe.

„Laat 's kijken.” Moeder steekt er haar hand naar uit.

Hannie geeft het haar meteen.

„Alstublieft. 't Is voor u,” zegt ze dan.

„Voor mij?” Moeder is zo verrast. „Maar wil je 't niet liever zelf houden? Je hebt er zo'n werk aan gehad,” komt ze dan. „Nee.” Hannie schudt, vastbesloten, lachend haar hoofd. „'t Is voor u.”

„Nou, dan maar reusachtig bedankt, hoor kind. Ik ben er heel erg blij mee. 't Is prachtig, hè vader?” Moeder voelt zich een beetje beschaamd. Vanmiddag was ze heus niet zo aardig tegen Hannie. En tegen vader heeft ze gemopperd over dat vervelende mandje. En nu . . . Zo'n kind.

„Ja, 't is prachtig,” beaamt vader intussen. „Maar het is natuurlijk je reinste voortrekkerij, hè?” Hij probeert daarbij een verongelikt gezicht te zetten, wat 'm maar half lukt.

Hannie, die achter 'm staat, bukt zich ogenblikkelijk, slaat haar armen om z'n hals, geeft 'm een zoen op z'n kruin en lacht: „Daar. Een troostprijs voor ùs heit.” Meteen trekt ze 'm, plotseling uitgelaten van plezier omdat haar mandje af en zo mooi geworden is en om alles van deze heerlijke vakantie, achterover en begint 'm te kietelen. Nee!

Nelleke springt dadelijk roepend: „Ikke ook. Ikke ook,” op en gaat haar helpen.

„O, schei uit. Schei asjeblijft uit,” kreunt vader, die daar helemaal niet tegen kan. „Toe, moeder, laat die dochters van je toch 's ophouden.” En als moeder geen mond opendoet en ook geen hand uitsteekt om hem te bevrijden van z'n beide belaagsters, alleen maar hartelijk lacht: „Sjaak, als jij een kerel bent, help jij je vader. Drie vrouwen tegen één man, dat lijkt natuurlijk nergens op.”

„Rustig maar. Ik kom al,” doet Sjaak opa-achtig.

Maar hij hoeft niet eens te komen. Voor Sjaaks handen hebben ze respect, die jongedames Goedemoed. Als hij alleen nog maar overeind komt, laten ze hun vader al los en vliegen, bang voor vergeldingsmaatregelen, een eind de hei op.

Ergens slaat een klok.

Moeder kijkt meteen op haar horloge.

„Halfzeven,” zegt ze, al haar angst om Peter plotseling weer in haar stem en op haar gezicht.

Vader springt op. Hij is nu ook ongerust. Over een uurtje begint het al donker te worden en als die jongen de weg 's kwijt is. Maar hij wil dat voor moeder niet half weten en daarom doet hij maar net of hij alleen maar boos en verontwaardigd is.

„Ja, warempel. Halfzeven. Als die drommelse jongen nu niet deksels gauw komt, krijgt hij straks dan toch wel zo'n ouderwets pak op z'n broek van me, als hij nog nooit gehad heeft,” zegt hij. „Wel verbazend. Is me dat een manier van doen en een tijd van terugkomen.”

„O heden, ja, ons Petertje is er 's weer niet,” komt Sjaak, als merkt hij dat nu pas, droog.

„Hij is al sinds vier uur weg,” vertelt moeder hem nu. „Ik ben toch zo verschrikkelijk ongerust. Als hij maar geen ongeluk gekregen heeft.”

„Kom, kom, moeder. Dat zal wel een beetje meevallen,” probeert vader haar gerust te stellen. „Je moet niet dadelijk het ergste denken.”

„Het ergste?” komt moeder verontwaardigd. „Er zijn nog wel heel wat erger dingen. Als . . .”

„Waar is hij eigenlijk naar toe?” valt Sjaak zijn moeder dan, niet erg beleefd, in de rede.

„Die kant uit. De heuvels in,” wijst moeder voor zich uit.

„O, dan is hij misschien alleen maar verdwaald,” zegt Sjaak, als betekent dat niets.

„Alleen maar verdwaald,” komt moeder smalend. „Net of dat niet verschrikkelijk genoeg zou zijn. Straks is 't donker. En waar moet je hem dan zoeken? En hoe? Stel je voor dat zo'n kind hier alleen in de nacht . . . Ik moet er gewoon niet aan denken.”

„Wil ik 'm 's gaan zoeken,” biedt Sjaak nu ineens aan. Hij ziet dat het huilen z'n moeder nader staat dan het lachen en daar kan hij slecht tegen.

„Maar waar moet je zoeken?” vraagt vader. „Ik wil ook wel gaan, maar . . .”

„Nu, daarginds toch zeker.” Moeder wijst weer, nu met een verontwaardigd gezicht, voor zich uit. Wat mannen toch soms onnozel kunnen doen. Je zou ze. Zij . . . Als haar voeten . . .

„Ja, natuurlijk. Dat snap ik ook nog wel,” komt vader, nu ook geprikkeld. „Maar daarginds is zo uitgestrekt.” En als Sjaak z'n fiets al pakt: „Niet te ver, hoor. Anders kunnen we er straks twee gaan zoeken.”

„Dan stuurt u er maar een speurhond op af. Hier hebt u iets om 'm aan te laten ruiken.” Lachend gooit Sjaak z'n zakdoek in Hannie's richting.

Die raapt 'm met een bang gezichtje op. Hoe bestaat het dat Sjaak nu zelfs nog grapjes kan maken. Had zij dat mandje maar het mandje gelaten vanmiddag en was ze maar met Peter meegegaan. Wat kan haar nu dat hele ding nog schelen. En als Peter iets overkomt, vergeeft ze het zich zelf nooit weer dat ze hem alleen heeft laten gaan. Zij . . . Dan is 't haar schuld.

„Ik ben maar zo bang dat-ie, zonder dat hij het wist, de grens overgegaan is en dat ze 'm daar in Duitsland nu . . .” begint moeder.

„O!” Nu krijgt Hannie een nog grotere schrik. Ze heeft wel 's jongensboeken gelezen over smokkelaars en commiezen en schieten . . .

„Schieten ze 'm dan misschien wel dood, vader?” vraagt ze op-eens doodsbenuwd.

„Welnee, kind. Hoe verzin je het?” komt haar vader meteen. „Dan laten ze 'm op z'n hoogst een nachtje daar logeren en als ze dan uitgezocht hebben wie hij is en waar hij woont, sturen ze 'm gauw weer naar huis.” En lachend laat hij erop volgen: „Nou, 't is te hopen dat dat niet gebeurt, want dan zou dat snertventje toch naderhand opscheppen. Ik hoor 'm al. „Een machtig avontuur, jô! Nou!”

Sjaak fietst intussen al tegen de volgende heuvel op. Ze zien 'm trappen! En . . . ja, ze horen 'm roepen ook. Peter!!

„Laten wij ook 's roepen,” stelt vader voor. „Misschien is hij de richting even kwijt en kunnen we 'm zo helpen die terug te vinden.”

Gevieren staan ze nu naast elkaar boven op de heuvel. Het wordt killer. De zon zakt al lager.

„Peter! Peter!! Peter!!!” Het lijkt wel een spreekkoor. De heuvels kaatsen de klank terug.

„Nog maar 's,” zegt moeder. Nu doen we tenminste iets, denkt ze, al is het nog maar heel weinig.

„O Here, bewaar hem. Breng hem gauw bij ons terug,” zegt haar hart intussen al maar weer. De Here ziet hem immers. De Here weet precies waar hij nu is en hoe het met hem is. O, als zij . . .

„Kijk, daar loopt iemand,” wijst Hannie dan opeens. „Zou hij dat zijn?”

Ze kijken allemaal gespannen in de aangegeven richting, maar 't is iemand anders.

„Daarginds, op het andere pad, lopen er twee,” ontdekt vader met z'n valkeogen nu.

„Waar? Ik zie niks,” zegt moeder.

„Daar!”

„O ja.” Nu ziet moeder de wandelaars ook. Maar ook bij hen is Peter niet.

Ze roepen opnieuw. „Peter! Peter!! Peter!!!”

O, als er nu toch 's opeens antwoord kwam. Dan . . .

Maar het komt niet.

Er stopt een jongeman op een bromfiets achter hen. Een soldaat.

Moeder keert zich meteen naar hem om.

„Hebt u ook een jongen gezien in een korte, zwarte spijkerbroek en een roodgroen, geruit bloesje?” vraagt ze zenuwachtig. „Een jongen van tien jaar?”

De jongeman schudt z'n hoofd. „Nee, mevrouw. Is die zoek?”

Moeder knikt.

„Als u 'm mocht zien straks, zou u dan tegen 'm willen zeggen

dat hij ogenblikkelijk hier naar toe moet komen?" vraagt vader dan.

„Ja zeker, meneer. Natuurlijk wel." De soldaat groet en rijdt ook de heuvel af, maar in een andere richting dan Sjaak daar-even genomen heeft.

O, kijk 's. Daar komt Sjaak terug. Heeft hij Peter achterop? . . . Een ogenblik zitten ze allemaal in hevige spanning. Dan zien ze het. Sjaak is alleen.

Och, natuurlijk. Dat hadden ze toch ook wel kunnen begrijpen. Anders zou Sjaak het hun natuurlijk al van verre op de een of andere manier verteld hebben.

Verslagen staan ze bij elkaar. Wat moeten ze nu toch beginnen? . . . Hier is natuurlijk wel 's vaker iemand zoek. Maar wat zouden ze dan doen? Moeten ze de politie waarschuwen? Of . . .

Nu is Sjaak bij hen. Hij zet z'n fiets neer.

„Nergens te zien," zegt hij teleurgesteld. „Maar 'k durfde ook niet verder te gaan. Er zijn zo verschrikkelijk veel weggetjes. Ik . . ."

Vader staart maar naar de punten van z'n schoenen, alsof dat heel bijzondere dingen zijn. Maar in werkelijkheid ziet hij ze helemaal niet. Hij maakt een plan.

„Als jullie nu 's naar huis gingen en ik bleef hier op Peter wachten," stelt hij dan opeens voor. „Over een uur is de zon al onder en Hannie heeft geen licht op haar fiets. En voor Nelleke wordt het anders ook te koud om achterop te zitten."

Maar moeder schudt dadelijk zeer beslist haar hoofd.

„Ik blijf hier," zegt ze bijna koppig. „Laat de anderen maar weggaan."

Vader zucht. Juist moeder wil hij hier vandaan hebben. Hij noemde Hannie en Nelleke en voor die twee is het natuurlijk ook beter dat ze nu maar gaan, maar 't ging hem in de eerste plaats om moeder. Als Peter nog lang wegblijft . . . Of vanavond 's helemaal niet meer komt opdagen. De spanning zou veel te erg voor moeder worden.

„Daar! Daar!” juicht Nelleke dan opeens. „Daar is Peter!” Met een ruk keren de anderen zich om. Zou het kleine ding gelijk hebben? Moeders hart slaat gewoon een slag over van spanning.

„Ja, ja, hij is het! Hij is het!” Hannie jubelt het uit en ze begint te dansen en te springen! En dan ineens schreeuwt ze, haar handen als een scheepsroeper voor haar mond: „Peter! Peter!!”

Heel in de verte komt een klein figuurtje aangerend. Is dat werkelijk Peter? . . . Moeder durft het nog bijna niet te geloven. 't Zou haast te mooi zijn om waar te wezen.

„Ja, warempel. Hij is het,” zegt Sjaak eindelijk verbaasd. „Hoe kan dat nou? Uit die richting kom ik toch net vandaan. Ik snap er geen laars van.”

't Figuurtje holt intussen maar door. En ja, hoor, nu zien vader en moeder het ook duidelijk. Het is Peter. Hun eigen, eigen Peter.

Moeder kan plotseling wel zingen. Maar ze doet het niet. Ze zegt alleen maar met haar hele hart: „Dank U, Here. Dank U.” Hannie blijft intussen maar zwaaien en „Peter” roepen en opeens zien ze dat Peter terugwuift. Met bei z'n handen. En in de ene hand heeft hij iets.

„Die drommelse jongen,” bromt vader nu. „Ik . . .”

Hannie herinnert zich plotseling het pak op z'n broek, dat vader hem daareven al heeft toegedacht. Ze laat het wuiven aan Nelleke over, hangt opeens aan haar vaders arm en vleit:

„Hij krijgt geen straf meer, hè paps? Hij zal wel best in de penarie gezeten hebben. Dat is toch al straf genoeg, hè?”

Vader lacht. O, hij is zo verschrikkelijk blij en dankbaar dat die kwajongen daar gezond en wel komt aanhollen.

„Hoor me zo'n kleine advocate 's aan,” zegt hij dan. „Hij ziet er anders helemaal niet naar uit dat-ie in de penarie heeft gezeten, vind je wel?” laat hij erop volgen.

En vader heeft gelijk. Peter is nu al dicht in hun buurt en hij zwaait zo vrolijk.

712
Rainierhoff

Nu is hij even weg. Hij moet de laatste heuvel op. Een paar bosjes onttrekken hem aan hun gezicht.

Ha, daar komt hij weer te voorschijn. Hij draagt een grote bos hei in z'n hand.

„Hallo. Leuk gehad! Bij de soldaten gezeten. In 't kamp,” begint hij al onder het klimmen door te vertellen. En als hij nog dichterbij is: „'k Ben wel een beetje laat, hè? Maar ik had geen horloge vanzelf. En toen ik een soldaat vroeg hoe laat hij het had, was 't al zes uur. Geweest, hoor. Nu, toen ben 'k meteen op stap gegaan natuurlijk.”

Hij is nu vlak bij hen.

„Alstublieft, mam. Voor u,” zegt hij, terwijl hij blij, met een gezicht van: is 't niet een geweldig grote bos, moeder? mevrouw Goedemoed de hei in haar handen duwt.

Z'n moeder geeft 'm een zoen. „Dank je wel, jô. Prachtig,” zegt ze warm. En dan verbaasd: „Maar was je dan niet verdwaald, jongen?” Moeder Goedemoed kan dat nog maar niet begrijpen. Heeft zij daar al die tijd in zorg en angst over hem gezeten, terwijl hij intussen het grootste plezier had in dat soldatenkamp? Dat bestaat toch eigenlijk niet?

„Verdwaald?” vraagt Peter stomverbaasd. „Ik?” En als z'n moeder knikt: „Nee. Helemaal niet. Hoe zo? Ik had toch beloofd dat ik goed op de weg zou letten.” En eigenwijs: „Och heden, ik wist 'm nog net zo best.”

Z'n moeder staat paf.

„Nu, wij dachten niet anders,” vertelt ze 'm dan, „We waren zo ongerust. 't Is al over halfzeven.” Dit laatste op een toon van: dringt dat wel goed tot je door, jongetje?

Peter knikt. „Ja, dat zal wel,” zegt hij, als is dat de gewoonste zaak van de wereld. „'t Zal best een half uur lopen zijn van dat kamp vandaan hier naar toe. Ja. Nu, dan ben 'k dus een half uur te laat. Nou, een half uurtje hindert niet in de vakantie, hè mam?” komt hij dan trouwhartig. „U zat nu toch niet met de gedekte tafel te wachten. Maar mag ik nu alstublieft een

boterham?" laat hij er in één adem op volgen. „'k Heb een honger! Als een wolf!"

Hij ontwapent z'n moeder totaal met z'n argeloos gebabbel. Ze hurkt gauw naast haar tas neer en grabbelt er alweer in. Maar z'n vader vraagt een beetje kriebelig: „Hoe kom je er eigenlijk bij dat je maar een half uur over tijd bent, jongen? Moeder zat zeker al anderhalf uur in ongerustheid. Je bent me een mooie, hoor. Zul je even gaan wandelen en . . ."

Wat meent die kwajongen wel. Dat gaat allemaal zo maar niet. „Nou, we moeten immers altijd om zes uur thuis zijn. Dan eten we toch." Je ziet het Peter aan dat hij werkelijk helemaal te goeder trouw is.

Vader Goedemoed kan daar z'n ogen nu ook niet langer voor gesloten houden. Dat gaat eenvoudig niet. En opeens geeft hij zich gewonnen. Hij lacht hartelijk.

„Als je 't zo bekeken hebt, ben je ook werkelijk maar een half uur over tijd. En dat is voor de vakantie ook echt niet zo erg voor een keertje," vindt hij.

Hannie zucht van opluchting. Gelukkig. Dat loopt goed af. Ze zou het net zo naar gevonden hebben als Peter nu juist op deze laatste vakantiemiddag straf gekregen zou hebben. En dan krijgt Peter alle broodjes en krentenbollen, die ze nog over hebben. En terwijl hij die verorbert, moet hij natuurlijk vertellen. Dat doet hij maar wat graag. Als je ook zo'n fijne middag gehad hebt.

Hij raakt bijna niet uitgepraat. Er is ook zoveel. Van de soldaten, die eerst een eindje verderop een oefening hielden en die hij stilletjes gevolgd is toen die was afgelopen. „Ik wou 's zien waar ze naar toe gingen. Ik dacht dat ergens auto's stonden, die hen weer naar de kazerne zouden rijden. Maar ze hielden opeens halt in een bos bij een heel mooi plekje. En toen gingen ze daar tentjes opzetten. Kleintjes. Voor een man of drie, denk ik. Zo enig, vader. In een mum van tijd stond daar een heel tentenkamp. En toen maakten ze een soortement kachel met een reuze vuur en toen aan 't kokkerellen, jongens. Lekker als

dat eten rook! Nou! Het water liep me er zowat van om m'n tanden."

„Gaven ze jou niks?" vraagt Sjaak nu.

„Vanzelf niet," zegt Peter. „Ik zat er niet vlakbij. Wat denk je nou? Dat durfde ik niet, hoor. Er liepen ook van die hoge omes met strepen en sterren en zo. Maar ik kon wel alles goed zien. Als ik later soldaat ben . . ."

En nu is de vakantie in Zuid-Limburg voorbij. De Goede-moedjes gaan weer naar huis. Ze zitten allemaal in de trein. Dat wil zeggen: vader en moeder en Sjaak en Hannie. Peter en Nelleke staan. Niet omdat ze geen zitplaats kunnen krijgen. O heden, nee. Er is plaats genoeg. Maar ze gunnen zich eenvoudig geen tijd om te gaan zitten. Ze moeten immers afscheid nemen.

Zet de trein zich daar in beweging? Ja, hoor, ze rijden. Niemand doet hen uitgeleide. Natuurlijk niet. Maar toch wuiven ze, Peter en Nelleke. En ze roepen: „Dag, Lange Jan! Dag, Lange Lies! Dag, Oranje-Nassau I! Dag, Aambos! Dag, Zuid-Limburg! Daag! Daag!"

Moeder moet erom lachen. Ze lopen van het ene raampje naar het andere. Aan beide kanten zijn immers dierbare plekjes, die gedag gezegd moeten worden. En ze gaan maar door met hun „daag! daag!"

Sjaak wijst met een veelbetekenend gebaar naar z'n voorhoofd. Als die twee piepkuikens niet gek zijn, nou, dan weet hij het niet meer. Wie doet nu zo idioot als zij met hun „daag, daag". Hij wou dat ze nu maar 's ophielden met dat geblèr. Je zou er wat van krijgen. Maar hij denkt al deze nu niet bepaald aardige dingen gelukkig alleen maar. Hij zegt niets. Nee. Hij houdt deze keer z'n mond. Er is ruimte genoeg in deze afdeling van de trein. Ze zitten hier helemaal alleen met hun eigen gezin. Geen vreemde die het hoort dus. En dan moeten die twee kleine blagen ten slotte zelf weten of ze zich zo idioot willen aanstellen.

Maar stapel gek lijken ze als je 't hem vraagt. Enfin, 't zal hem een zorg zijn.

Hè, hè, nu zijn ze eindelijk uitgewuifd. Lachend rollen ze samen bij moeder op de bank.

„'t Was een reuze fijne vakantie, hè mam?” begint Peter dan.

„Nou, hè?” lacht moeder. „Maar ik vind het nu toch ook weer heerlijk om naar ons eigen huis te gaan. En jullie?”

„Tuurlijk,” komt Peter dadelijk.

Vader buigt zich naar hem toe. „Blij uit en blij thuis, hè jô?” zegt hij hartelijk.

Peter knikt. Ja. Zo is het. Want hij is toch ook wel erg benieuwd hoe de tuin er nu thuis zal uitzien. En of Oeds van de buren wel goed op z'n duiven gepast heeft. En of meester de ansicht uit België, die hij hem gestuurd heeft, ook mooi vindt. En of . . .

„Moeder, rozen! Kijk gauw!” schreeuwt hij dan opeens.

„Ja.” Moeder kijkt al. Maar ze zijn niet half zo mooi meer als toen ze in de andere richting reisden.

Peter ziet het ook.

„Wat worden ze gauw lelijk, hè mam?” komt hij een beetje spijtig. „Jammer.” En dan: „Toen we naar Zuid-Limburg reisden, dacht ik: ik wil proberen ergens op zo'n rozenkwekerij te komen en dan koop ik een heel grote boeket rozen voor moeder. Maar u zou er niets aan gehad hebben, hè mam? Nou ja, wel even natuurlijk. Een paar dagen of zo.” En met een blik naar het bagagerek, waarin zijn hei ligt, blij: „Aan mijn hei hebt u veel en veel langer wat, hè mam? Hei kan heel lang goed blijven, hè?”

„Ja, hoor, een hele poos.” Z'n moeder slaat haar arm om hem heen en drukt 'm, zo groot als hij is, even stijf tegen zich aan.

„Petertje van ons,” fluistert ze dan warm in z'n oor.

INHOUD

	Blz.
I. In de trein	7
II. Flatbewoners	14
III. Inlichtingen genoeg	24
IV. Het begint met regen	35
V. Naar de Brunssumse hei	45
VI. Van een sprookjesbos en een wolkbreuk	57
VII. Peter en Sjeng	73
VIII. Peter gaat wandelen	85
IX. Die drommelse jongen	96